

Iskra

6

Iskrina prizadevanja in načrte na področju standardizacije in metrologije sta na posvetovanju predstavila predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič in strokovni sodelavec in nekdanji dolgoletni direktor IKM France Mlakar (Foto LD)

Plaketa JLA Iskri

Tehnična in tehnološka sposobnost države, oz. naroda je direktno odvisna od točnosti in zanesljivosti merilnega instrumentarija ter uporabljenih merilnih postopkov.

Ta misel vodilnega svetovnega proizvajalca merilnih instrumentov je vodilo tudi metrološkemu laboratoriju ML-18 v Iskrinem Institutu za kakovost in metrologijo, skupini osmih strokovnjakov, ki je te dni na posvetovanju o razvoju standardizacije, in metrologije v oboroženih silah SFRJ prejela plaketo in diplomu JLA. To visoko priznanje je JLA podelila Iskrinemu laboratoriju »za dosežene rezultate in prispevek k razvoju metrologije ter učinkovito delovanje sistema standardizacije in metrologije v oboroženih silah SFRJ.

Plaketa JLA je vsekakor najlepše priznanje za več kot četrstoletno delo IKM in njegovih predhodnikov ter seveda njegovega laboratorija ML-18. Prva pooblastila za verifikacijo električne in elektronske merilne opreme je JLA zaupala temu Iskrinemu laboratoriju (bil je tudi prvi civilni laboratorij s takšnimi pooblastili) leta 1972. Takrat je ML-18 pregledal in umeril sorazmerno malo instrumentov, zdaj, po skoraj poldrugem desetletju izredno uspešnega sodelovanja pa je ta številka povsem drugačna.

Plaketa JLA ni le zgolj priznanje za delo v preteklem obdobju, pač pa morda še bolj spodbuda za delo v prihodnje. Metrologija kot infrastruktura za doseganje večje kakovosti terja z razvojem elektronike vedno večja vlaganja,« zdaj, ko smo prejeli to priznanje JLA pa želimo, da bi Iskra in tudi širša družbena skupnost še bolj spoznala pomen te dejavnosti ter s skupnimi vlaganji omogočila nadaljnji razvoj tega strokovnega jedra,« poudarjajo v ML-18.

Lado Drobež

Razvijati zavest o zgodovinski povezanosti vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti

10. KONGRES ZKS

Centralni
komite
Zveze
komunistov
Slovenije

»Intenzivno bomo vplivali na razvoj družbenih ved,« je dalje zapisano v osnutku resolucije 10. kongresa ZKS »ter na interdisciplinarnost pri celotnem znanstvenem ustvarjanju. Zavzemali se bomo za preučevanje ključnih družbenih procesov na organiziran znanstveni način tako, da bodo rezultat takšnega preučevanja različne alternative, ki naj ustvarjajo podlago za oblikovanje politike zveze komunistov, kot tudi za določanje vseh drugih političnih in samoupravnih dejavnikov.

Odločno se opredeljujemo za možnosti intenzivnejšega eksperimentiranja in hkrati raziskovalno delo pri razvijanju družbenolastniških odnosov, organizacije samoupravljanja, uvajanju tehnoloških inovacij, organizacije dela, razvoju modelov vse bolj celovitega samoupravljanja na podlagi družbene lastnine, razvoju dohodkovnih odnosov in razvijanju ustavne zasnove minulega dela.

Enajsta točka drugega poglavja osnutka resolucije pa govori o nalogah komunistov na področju kulture. »Udejanjanje kulturne tvornosti,« je zapisano na začetku te točke, »kot osrednjega tkiva družbene zavesti, oblikovanje in uresničevanje kulturne politike ostaja tudi v prihodnje prvenstvena naloga komunistov. Pomembne pogoje za njeno uresničitev je množična kulturna ustvarjalnost, ki terja, da organizirano zagotovimo boljše gnotne in organizacijske možnosti za kulturno-umetniško dejavnost, še posebej tam, kjer materialni položaj zaostaja za izraznim povečanim kulturnim interesom in potrebami delovnih ljudi in občanov. Pomembna naloga je, da družbenoekonomski položaj delavca v kulturi uskladimo s tistim, ki ga imajo delovni ljudje v drugih delih združenega dela in, da ta proces sočasno poteka kot bistveni del razvoja in krepitve odnosov svobodne menjave dela.

Svojo dejavnost bodo komunisti, ki delujejo na področju kulture, usmerjali ob upoštevanju dejstva, da je socialistična zveza delovnih ljudi s

svojimi sveti za kulturo in sekcijami osrednji prostor za utemeljevanje smeri razvijanja kulturnih vrednot in politike. Pri tem je še posebej pomemben Plenum kulturnih delavcev Osvobodilne fronte, ki postaja naravni most za pretok kulturnih vsebin in idej med rodovi, umetnostnimi šolami in smermi, živa vez med vrednotami revolucije, narodnoosvobodilnega boja in naprednimi vizijami sedanjosti in tudi med svetovnonazorsko različno mislečimi.

Potreba, da izpolnjujemo in razvijamo kulturno mnogosrediščnost kot izhodiščno načelo, ki zagotavlja hkrati kulturni razvoj celotnega slovenskega kulturnega prostora in enakopravne možnosti sleherni ustvarjalnosti, je prav tako stalnica našega dela. Njena sestavina je tudi rast osrednjih nacionalnih kulturnih ustanov, vse bolj poudarjeno vlogo matičnih ustanov. Dosledno je potrebno uresničiti načelo, da je kulturnoumetniška dejavnost nujni del slehernega družbenega življenja in dela. Pri tem je možno veliko nalog, ki zahtevajo ambicioznejšo institucionalno organiziranost ter temu ustrezno opremo in kader, uresničevati skupaj za širša območja.

Tesnejše medobčinsko sodelovanje, močnejša povezanost med interesnimi dejavnostmi in interesnimi skupnostmi, ki imajo vrsto skupnih nalog in področij, mora bistveno prispevati k izenačevanju in širjenju možnosti za polnejše vključevanje in spremljanje kulturnoumetniških dogajanj in celovitejše kulturno življenje naših ljudi.

Razvijati moramo zavest o zgodovinski povezanosti vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, kajti v današnjem tako protislovnem, nevarnem in razdvojenem svetu je neoviran gospodarski, politični in kulturni razvoj možen le v takšni skupnosti. Mnogo več moramo storiti za medsebojno spoznavanje in hkrati za spoštovanje posebnosti kultur slehernega jugoslovanskega naroda in narodnosti.

Posvetovanje o razvoju standardizacije in metrologije v oboroženih silah SFRJ

Pomemben vpliv standardizacije in metrologije na zagotavljanje kakovosti orožja in vojaške opreme v razvoju, proizvodnji, vzdrževanju in uporabi, kot tudi precejšnje neizkoriščene možnosti v nadaljnji racionalizaciji procesa opremljanja oboroženih sil, ki obstajajo v celovitem uresničevanju standardizacije, tipizacije, unifikacije in metrologije, terjajo v prihodnjem obdobju še hitrejši razvoj teh dejavnosti.

To misel smo povzeli iz uvodnika v zborniku referatov, pripravljenih za posvetovanje o razvoju standardizacije in metrologije v oboroženih silah SFRJ. Posvetovanje je bilo v petek in soboto, 31. januarja in 1. februarja na Brdu pri Kranju, organiziral ga je Biro za standardizacijo in metrologijo v JLA v Vojaško-gospodarskem sektorju Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, pokroviteljstvo pa je Jugoslovanska ljudska armada zaupala SOZD Iskra.

Cilj posvetovanja, prvega v Jugoslaviji na takšni ravni, je bil predvsem ta, da predstavniki oboroženih sil SFRJ skupaj s proizvajalci orožja in vojaške opreme izpopolnijo koncept in program razvoja standardizacije, tipizacije, unifikacije in metrologije ter tako prispevajo k smotrnejšemu opremljanju oboroženih sil, hkrati pa tudi hitrejšemu razvoju naše industrije.

Posvetovanja so se udeležili predstavniki določenih zveznih organov, organov Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo ter enot in ustanov JLA, kot tudi predstavniki delovnih organizacij, ki uspešneje sodelujejo z jugoslovanskimi oboroženimi silami. Prvi dan se je posvetovanja udeležil tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Šinigoj.

Delovno srečanje na Brdu je odprl in vodil pomočnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo v Vojaško-gospodarskem sektorju generalpodpolkovnik dr. Svetislav Popović. V predsedstvu posvetovanja je bil predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič, ki je po otvoritvenem govoru pozdravil udeležence, jim zaželel uspešno delo ter na kratko predstavil dejavnost standardizacije in metrologije v Iskri.

Uvodni referat za posvetovanje je pripravil Biro za standardizacijo in metrologijo v JLA. Nanašal se je na položaj in razvoj standardizacije in metrologije v jugoslovanskih oboroženih silah v obdobju 1986 — 1990. Naslednji referati so govorili o pomenu standardizacije za ljudsko obrambo na splošno, kot tudi v posameznih rodovih oboroženih sil itd. Domala vsi govorniki so opozorili na pomemben napredek, bili pa so tudi izredno kritični do nekaterih, resda manj pogostih pomanjkljivosti v oboroženih silah in tudi v namenski proizvodnji.

Odmeven referat je imela na posvetovanju tudi Iskra, izkušnje naše sestavljene organizacije in delovanje standardizacije in metrologije pri proizvodnji in preizkušanju izdelkov namenske proizvodnje pa je predstavil strokovni sodelavec in nekdanji dolgoletni direktor IKM prof. France Mlakar. Med drugim je v uvodu poudaril, da brez dobre organiziranosti nekaterih poslovnih funkcij, Iskra ne bi mogla v korak s svetom. Obširno se je dotaknil tudi nastanka in poznejšega razvoja

obeh dejavnosti, ki sta zdaj organizirani — standardizacija v ZORIN, kakovost in metrologija pa v svoji delovni organizaciji IKM.

»Obe delovni organizaciji«, je poudaril, »najtesneje sodelujeta z Iskrinimi proizvodnimi organizacijami, tam pa imajo, glede na svoje potrebe, tudi službe za reševanje določenih vprašanj s področja standardizacije, kakovosti in metrologije.«

V Iskrinem referatu, ki so ga skupaj pripravili prof. France Mlakar, Lotar Kozina, Blaž Tominc in Mihajlo Zozolly, so dali velik poudarek tudi dosedanjemu izredno uspešnemu sodelovanju med Iskro in oboroženimi silami SFRJ na področju standardizacije, kakovosti in metrologije. Referat navaja tudi številne možnosti za delo in sodelovanje v prihodnje.

V popoldanskem delu prvega dne posvetovanja je namestnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo generalpodpolkovnik Svetislav Popović podelil Iskri, metrološkemu laboratoriju ML-18 v Institutu za kakovost in metrologijo priznanje za dosežene rezultate in prispevek k razvoju metrologije in učinkovito delovanje sistema standardizacije in metrologije v oboroženih silah SFRJ in za sodelovanje z JLA. Plaketo je prevzela vodja tega laboratorija Eva Zozolly.

Po podelitvi plakete je bil del posvetovanja namenjen tudi predstavitvi Iskre. Po ogledu fil-

Generalpodpolkovnik Svetislav Popović izroča plaketo JLA vodji laboratorija ML-18 Evi Zozolly.

ma o Iskri je član KPO SOZD Iskra Rado Faleškini na grobo orisal Iskrino dejavnost in načrte za prihodnje, svetovalec predsednika KPO Anton Stipanič pa je podrobneje spregovoril o tistih Iskrinih delovnih organizacijah, ki več sodelujejo z jugoslovanskimi oboroženimi silami.

V soboto, zadnji dan posvetovanja, so si udeleženci v treh skupinah ogledali IKM, CEO in Telematiko.

Lado Drobež

Udeležence posvetovanja je pozdravil tudi KPO SOZD Iskra Boris Lasič.

Ni razlogov za spremembe temeljnih

Sklepi

korenspondenčne seje delavskega sveta SOZD Iskra, ki je potekala od 3. 2. do 11. 2. 1986

Na osnovi posredovanega gradiva v zvezi z razpisom volitev v delavski svet SOZD Iskra in odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra in pridobljenih soglasij s strani delegatov, oz. delegacij ter predlogov DO Telematika, Kibernetika, Električna orodja in Široka potrošnja, sprejme DS naslednje **sklepe**:

1. DS razpisuje na podlagi 70. in v skladu s 65. in 83. členom Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra ter členi 50., 51. in 53. Statuta SOZD Iskra volitve v delavski svet SOZD Iskra in v odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra.

Delavci volijo delegate po volilnih enotah, katere predstavljajo naslednje DO, združene v SOZD Iskra in delovna skupnost skupnih služb SOZD Iskra in Iskre banke in sicer naslednje število delegatov:

Volilni enota	Št. delavcev 1.1.1986	Število delegatov DS	odbor
TELEMATIKA	4.407	6	2
KIBERNETIKA	5.097	7	2
ELEKTRIČNA ORODJA	709	2	1
ELEKTROOPTIKA	438	2	1
ELEKTROZVEZE	1.155	3	1
MERILNA			
ELEKTRONIKA	329	2	1
ELEMENTI	4.017	6	2
BATERIJE ZMAJ	445	2	2
KONDENZATORJI	1.698	3	2
ŠIROKA POTROŠNJA	3.826	5	2
AVTOMATIKA	4.110	6	2
AVTOELEKTRIKA	3.415	5	2
ISKRA DELTA	1.206	3	1
ISKRA COMMERCE	1.595	3	1
ISKRA SERVIS	639	2	1
IKM	66	2	1
ZORIN	150	2	2
INVEST SERVIS	405	2	1
SREDNJA ŠOLA	87	2	1
DSSS ISKRA BANKE	62	2	1
DSSS SOZD	64	2	1

pri čemer bo delavski svet SOZD Iskra štel 69 delegatov, odbor za samoupravni nadzor SOZD Iskra pa 30.

Kandidate za delegate določijo delavci na kandidacijskih konferencah, ki jih izvedejo sindikalne organizacije, v skladu z zakonom in drugimi akti, ki urejajo kandidiranje.

2. Volitve po volilnih enotah je treba izvesti 13.3., oz. najkasneje do 20. 4. 1986.

Postopek za izvedbo volitev vodijo volilne komisije volilnih enot, v skladu z zakonom in samoupravnimi splošnimi akti.

3. Volilna komisija SOZD takoj po prejemu volilnega materiala (t. j. zapisnikov volilnih komisij volilnih enot z izjavami kandidatov) ugotovi izid volitev v SOZD, kot celoti in ga objavi v glasilu Iskra ter poroča o izidu volitev na prvem zasedanju delavskega sveta SOZD Iskra, oz. odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra.

4. Predsedniki volilnih komisij volilnih enot morajo najpozneje do 31. 3., oz. do 30. 4. 1986 dostaviti:

— zapisnik volilne komisije volilne enote o ugotovitvi izida volitev v volilni enoti in

— pisne izjave izvoljenih kandidatov o sprejemu kandidature, katere podajo v kandidacijskem postopku na naslov: SOZD Iskra

— Tajništvo samoupravnih organov (za volilno komisijo), Ljubljana, Trg revolucije 3/12.

1. Ugotovitve Kritične analize delovanja političnega sistema so opozorile na nujnost radikalnih sprememb v praksi delovanja političnega sistema, kakor tudi na potrebo po njegovem dograjevanju.

Te spremembe bi zagotovile celovitejšo uresničevanje trajnih vrednot socialističnega samoupravljanja, oblasti delavskega razreda, delegatskega sistema odločanja, federativne ureditve, enakopravnosti narodov in narodnosti, delovnih ljudi in občanov — določenih v temeljnih načelih Ustave SFRJ.

Kritična analiza potrjuje, da ni razlogov za spremembe temeljnih načel in temeljnih določb Ustave SFRJ o političnem sistemu, prav tako pa tudi niso potrebne spremembe pri njegovi splošni razvojni usmeritvi. Namen sprememb v predlagani kritični analizi je odpravljanje ugotovljenih slabosti, deformacij in problemov pri delova-

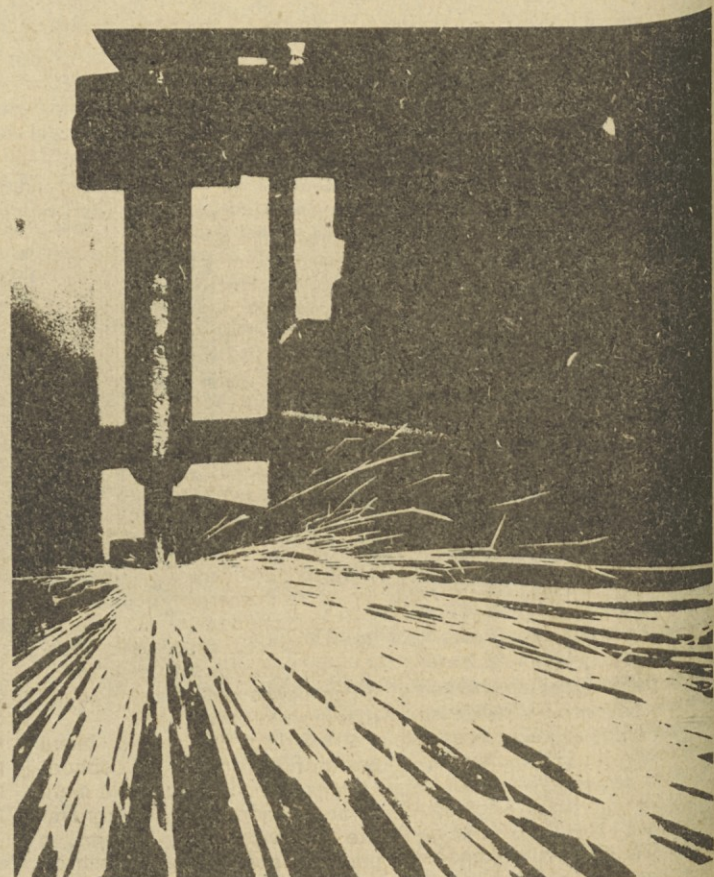
nju političnega sistema in njegovo nadaljnje dograjevanje v smeri uresničevanja strateških opredelitev družbe in razvoja na temeljih, določenih z Ustavo SFRJ in dokumenti kongresov ZKJ.

2. Izhajajoč iz takih strateških opredelitev, predlogi v tej analizi se nanašajo na:

— nedosledno in nepopolno izvajanje Ustave, ZZZ in drugih sistemskih zakonov, kar je treba odpraviti predvsem s spremembo delovanja in ravnanja vseh družbenih subjektov,

— dograditev pravnega sistema, to je dopolnjevanje in spreminjanje zakonov, drugih predpisov in samoupravnih splošnih aktov,

— spremembe in dopolnitve nekaterih določb Ustave SFRJ in ustav republik in avtonomnih pokrajin, da bi čimbolj popolno in učinkoviteje uresničevali temeljna načela Ustave SFRJ in

el in določb naše ustave

— širše preučevanje posameznih vprašanj in problemov, pomembnih za nadaljnji razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja, ki pa pri dotedanjem obravnavanju niso bili temeljito in celovito preučeni.

1. Razvijanje samoupravnega odločanja v samoupravnih organizacijah in skupnostih

1. Učinkovito uresničevanje družbene reprodukcije

1. Samoupravno odločanje o razširjeni reprodukciji

Samoupravno odločanje delavcev in drugih ljudi o družbeni reprodukciji mora biti namenjeno uresničevanju njihovih ustavnih pravic in odgovornosti, da v svojem skupnem in splošnem družbenem interesu upravljajo s svojim delom, pogoji in rezultati svojega dela.

Da bi uresničili te cilje, je nujno:

1. Doseči učinkovitejšo in racionalnejšo gospodarjenje s sredstvi za razširjeno reprodukcijo in zagotoviti, da o investicijah in razvoju lahko odločajo le delavci v temeljnih organizacijah združenega dela prek različnih oblik odločanja in prek svojih delegacij ter delegatov in v delegatskih skupščinah (zbirah združenega dela) v okviru njihovih ustavnih določenih pristojnosti. Pri sprejemanju investicijskih odločitev je treba zagotoviti tudi sodelovanje planskih, finančnih in drugih strokovnih institucij ter služb ter določiti njihovo materialno in drugo odgovornost za investicijske učinke. Prav tako je bistvenega pomena dosledno izvajanje določb Zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu v tistem delu, ki zadeva gospodarjenje z investicijskimi sredstvi (popolna informiranost delavcev o razlogih za investiranje, odgovornost poslovnodnega organa in strokovnih služb za izdelavo kakovostne strokovne podlage in sankcije v primeru napak in pomanjkljivosti, določanje meril za javno ocenjevanje ekonomske in družbene upravičenosti nameravane investicije). Pri tem je treba angažirati gospodarske zbornice, banke, organe družbenopolitičnih skupnosti in sindikat.

2. pri sprejemanju investicijskih odločitev je treba prav tako izpeljati rešitve zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu, po katerih se morajo v strokovni podlagi, ki uvaža sprejemanje investicijske odločitve, ugotoviti potrebe in predložiti dokaze, da so zagotovljene materialne možnosti za preskrbo z energijo in drugimi izdelki ter storitvami infrastrukturnih dejavnosti ter surovine iz domačih virov in posebej iz uvoza, možnosti izvoza, določiti pa je treba tudi ekonomska merila, s katerimi je zagotovljeno, da bo razvoj zmogljivosti dimenzioniran v skladu z realnimi potrebami enakopravnega vključevanja v mednarodno delitev dela in možnostmi plasmaja na domačem tržišču.

3. omejiti možnosti investiranja v primerih, ko se družbenopolitične skupnosti (predvsem SR in SAP) pojavljajo kot ustanovitelji delovne organizacije in sicer posebej na področju materialne proizvodnje.

4. družbena sredstva, še posebej sredstva za razvijanje in razširitev materialnih temeljev združenega dela je nujno učinkoviteje in smotrneje uporabljati.

S samoupravnim sporazumom o združevanju v delovno organizacijo morajo delavci določiti medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti glede družbeno in ekonomsko smotrne uporabe družbenih sredstev. V tem okviru je treba razčleniti tudi medsebojne pravice in obveznosti, po katerih morajo delavci v temeljnih organizacijah osnovna sredstva — ki jih ne uporabljajo ali pa so premalo izkoriščena — dati v začasno uporabo delavcem v drugih temeljnih organizacijah v sestavi iste delovne organizacije (234 čl. Zakona o združenem delu), če je to nujno potrebno za izpolnjevanje njihovih plansko določenih proizvodnih nalog. Ta razmerja morajo razčleniti tudi samoupravni sporazumi o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela ali v druge oblike samoupravnega združevanja in povezovanja.

5. uporaba ekonomskih meril poslovanja in pridobivanja dohodka ter podrobnejša izdelava meril za ocenjevanje družbenoekonomske upravičenosti vlaganja na področju gospodarske infrastrukture, morajo zagotoviti smotrno

gospodarjenje z družbenimi sredstvi in omogočiti, da se razširjena reprodukcija na tem področju oblikuje tudi na pravicah, obveznostih in odgovornosti delavcev v TOZD na področju gospodarske infrastrukture.

Motiv združevanja sredstev za razvoj teh področij so predvsem zagotavljanje trdnih in optimalnih pogojev za proizvodnjo, izboljšanje preskrbljenosti in kakovosti izdelkov ter storitev dejavnosti gospodarske infrastrukture in razvijanje visokoproduktivnih organizacij združenega dela v teh sistemih, uvajanje sodobne tehnologije in organizacije dela, na tej podlagi pa povečanje dohodka vsake temeljne organizacije, ki združuje sredstva, ne pa samo povrnitev vrednosti in nadomestila za gospodarjenje z združenimi sredstvi v denarni obliki.

6. zagotoviti je treba večjo smotrnost vlaganj v modernizacijo in razvoj sredstev v družbenih dejavnostih in zagotavljati pogoje, da imajo delavci v teh dejavnostih v razširjeni reprodukciji v temelju enak družbenoekonomski položaj kot delavci v drugih dejavnostih.

7. spodbuditi celovitejša znanstvena raziskovanja in preučiti praktične možnosti izvajanja rešitev Zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu in sicer določb, ki govorijo o uresničevanju pravice do dela osebnega dohodka na podlagi minulega dela, da bi v doglednem času lahko predlagali njihovo ustrezno praktično razčlenitev, vključno s potrebnimi spremembami in dopolnitvami.

8. intenzivirati proces združevanja dela in sredstev na celotnem gospodarskem območju države zaradi skupnega ustvarjanja dohodka in zagotoviti pogoje v gospodarskem sistemu in ekonomski politiki, da združevanje postane prevladujoča oblika samoupravne koncentracije sredstev za razširjeno reprodukcijo.

9. v skladu z zahtevami Dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije je treba izpeljati vsebinske spremembe v bančnem in kreditnem sistemu, da bi banke kot posebne organizacije za opravljanje kreditnih in drugih bančnih poslov postale dejanske finančne asociacije združenega dela, ki pri svojem poslovanju upoštevajo ekonomske kriterije.

Nujno je treba okrepiti vlogo internih bank v širših oblikah organiziranja in zagotoviti, da funkcijo upravljanja z interno banko opravljajo delegati delavskih svetov, delovne oziroma sestavljene organizacije združenega dela ali druge širše oblike organiziranja.

2. Samoupravno odločanje v sistemu družbenega planiranja

Temeljne smeri nadaljnega razvoja sistema samoupravnega planiranja morajo biti namenjene razvoju in utrjevanju socialističnih samoupravnih produkcijskih odnosov.

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v temeljno organizacijo, z osebnim izvajanjem sprejemajo skupne osnove za pripravo srednjeročnih planov temeljnih organizacij in delovne organizacije kot enoten akt. Narava in pomen tega akta ter posledice, ki jih ima na materialni položaj delavcev, njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti ter na zadovoljevanje skupnih potreb, zahteva, da je odločitev o njegovem sprejetju zavestno in odgovorno upravljalno dejanje delavcev. Temu cilju v največji meri ustreza referendum, kot oblika sprejemanja tega akta.

Plan delovne organizacije sprejema delavski svet delovne organizacije, pri čemer izhaja iz skupnih osnov za pripravo planov.

Zagotoviti je treba odgovornost poslovnodnega organa za kakovost, strokovno utemeljenost in realnost planskih dokumentov in za pravčasno predlaganje ukrepov za njihovo uresničevanje, uveljaviti pa je treba tudi obveznosti in pravice delavskih svetov.

Zagotavljanje bolj realnega planiranja v organizacijah združenega dela terja, da poslovodni organ obvezno predstavi delavskemu svetu svoje mnenje o realnosti plana (o pogojih in možnostih uresničevanja ciljev in nalog, določenih v planu) in o učinkih plana na dohodek, akumulacijo, osebne dohodke in pogoje dela delavcev. Poslovodni organ mora najmanj enkrat letno obveščati organ upravljanja o uresničevanju plana in ukrepih, sprejel, oz. jih namerava sprejeti.

PAVLE GANTAR

Naše prve radijske usmerjene zveze pre

Uspešnost naše vključitve v sedanjo tehnološko revolucijo, je pogojena z marsičem. Brez ustreznih organizacijskih pobud, spremljanih s finančno podporo, že ne bo pravih rezultatov. Toda v prvi vrsti je ta uspešnost le odvisna od sposobnosti in zagnanosti naših mladih strokovnjakov, oz. strokovnih timov. torej, vprašanje je, ali bomo v bodoče imeli dovolj inovativnih in vztrajnih mladih tehnoloških zanesenjakov, ki se ne bodo ustrašili zahtevnih nalog tehnološkega razvoja. Če pogledamo nazaj, lahko s ponosom ugotovimo, da so v preteklosti bili tudi pri nas dokaj številni posamezniki in skupine, ki so se z vso vmeno mladosti zagnali proti izzivajočim tehnološkim ciljem in s svojo iznajdljivostjo ter vztrajnostjo te cilje potem tudi dosegli. Prav na ta način so naši strokovnjaki osvajali tudi področje radijskih usmerjenih zvez in letos že mineva 33 let odkar je bila v Iskri izdelana in vključena v javni telefonski promet prva domača naprava za radijske usmerjene zveze. Zato smo se obrnili na Franca Logarja, enega izmed avtorjev članka »Ob 10-letnici prve usmerjene zveze z domačimi aparaturami«, objavljenem v Elektrotehniškem vestniku, leta 1963, in ga zaprosili, da nam pove kaj več o izgradnji naših prvih radijskih usmerjenih zvez.

»Dobro se še spominjam tistih časov,« pravi naš sogovornik. »Nanje me spominja naš laboratorijski foto.arhiv, ki sega nazaj do leta 1952 in zapiski v laboratorijskih dnevnikih, ki jih še vedno skrbno hranim.

Razvoj usmerjenih radijskih zvez se je pri nas začel že v letih 1950—52, ko so bile v takratnem UKD laboratoriju za decimetrске valove Instituta za elektrozeve izdelane prve »mikrovalovne« komponente za decimetrsko valovno področje, kar je v takratnih časih predstavljalo že velik dosežek. Pionir na tem področju je bil dr. Lilienthal skupaj z našimi mladimi strokovnjaki, ki so prav tedaj dokončali svoj študij na Fakulteti za elektrotehniko. Delo so uspešno nadaljevali tako, da je bila že v letu 1952 vzpostavljena prva eksperimentalna radijska usmerjena zveza med Pohorjem in Slemenom. Tukaj smo si začeli nabirati prve strokovne izkušnje.

V tem času so bile usmerjene radijske zveze v Jugoslaviji še zelo slabo razvite. Predvsem pa naši jadranski otoki niso imeli praktično nobene povezave s kopnim.

Pošta v Splitu je prav tedaj iskala proizvajalca za izdelavo naprav, s katerimi bi brezžično povezala otoke z telefonskimi centralami na celini.

Tovariš Jaka Jančar, ki je bil v tem času vodja UKD laboratorija je organiziral razgovor s predstavnikom pošte Split ing. Pivcem, ki je bil njihov takratni tehnični vodja. Spoznali smo kakšne zahteve postavlja pošta in kateri

kraji bi nujno potrebovali povezavo.

Skupina mladih navdušencev je takoj začela z izdelavo naprave, ki bi zadovoljevala naše takratno tržišče. Delo smo si razdelili tako, da sta Zvonko Fazarinc in Milivoj Žmitek začela z izdelavo sprejemnika, Darko Kajfež je izpopolnil svoje helix antene, Roman Kunaver je pričel s konstrukcijo oddajnika za frekvenčno področje 380-420 MHz v koaksialni izvedbi, jaz pa, ki sem prav tedaj prišel z Instituta Boris Kidrič iz Vinče, z nekaj izkušnjami iz impulzne tehnike pa sem prevzel modulacijski sistem celotne naprave. Uporabili smo za tiste čase najbolj ugodno impulzno širinsko modulacijo oddajnika, ki smo jo lahko realizirali z najmanj materiala ob hkratnem doseganju relativno velike izhodne moči oddajnika, ki je deloval samo v impulzih, podobno kot radar. Imeli smo na razpolago zelo skromno merilno opremo firme ROHDE SCHWARZ za takratno relativno visoko frekvenčno področje 400 MHz. Nismo poznali počitka, tako smo bili zavzeti z delom. V jeseni 1953 leta sta bili že pripravljeni prvi dve naprave UKD-2 z usmerjenimi antenami vred za postavitve zveze.

Naložili smo jih na kamion, odpeljali na Reko in jih vkrcali na ladjo Partizanka, ki je takrat povezovala vsa večja pristanišča na Jadranu. Odločeno je bilo, da najprej povežemo naš najoddaljenejši, toda strateško pomemben otok Vis s telefonsko centralo v Splitu.

Naprave smo montirali v že pripravljene poštne objekte na planoti nad mestom Visom blizu medvojnega zavezniškega letališča in na planini nasproti trdnjave Klis prav tam, kjer se je skozi ozek usek prebijala ozkotirna železnica v notranjost dežele.

Pošta je hotela že pred nami povezati ti dve točki z radijsko zvezo, ki jo je izdelalo neko italijansko podjetje. Ko pa so naprave postavili v že pripravljene objekte med katerimi je bila razdalja približno 70 km, niso nikdar vzpostavili zveze. Tako so naprave, ki so bile še enkrat večje

od naših postavili v kot, kjer so samevale še tedaj, ko smo našo prvo zvezo že vzpostavili.

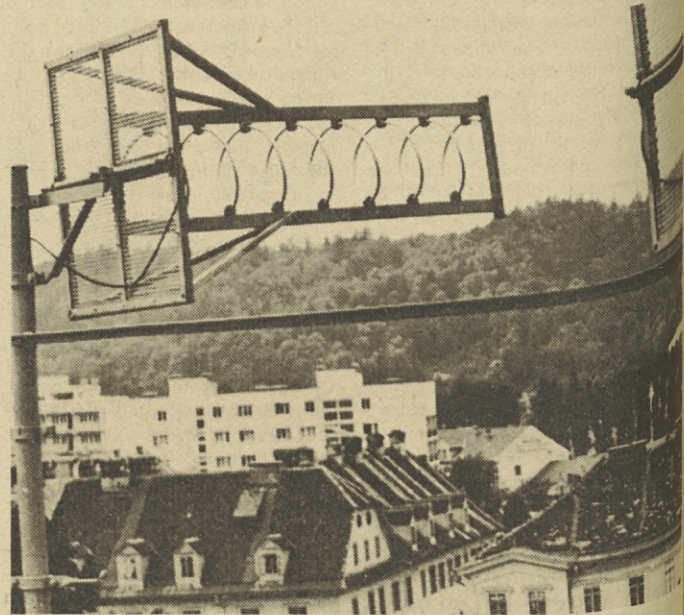
Še danes se živo spominjam trenutka, ko smo že drugi dan po prihodu provizorično usmerjene antene, vse skupaj povezali z agregati, ki so nam dajali električni tok in vzpostavili prvo duplexno radijsko zvezo prek službenega kanala. Skoraj niso verjel, da je to res, ko se je v slušalki oglasil Jaka Jančar, z besedami: »Vis oglasi se, kliče te postaja Klis«. To je bilo oktobra 1953 leta.

Po nekaj dneh meritev in točnega nastavljanja smo prekusili že obstoječo žično povezavo s telefonskimi centralami ter tako prvič vključili, sicer samo začasno, javni telefonski promet med Visom in Splitom. Na žalost pa ni bila prva važnejša novica, ki smo jo na Visu izvedeli prek naše zveze prav nič razveseljujiva. Italijani so prav tedaj kom centrali svoje čete okrog Trsta in tedanje cone B.

V slušalki smo slišali hrume množice z ulic v Splitu, ki je vzklkala: »Dajte nam puške, gremo v Trst!«

Morali smo prekiniti z delom in se takoj vrniti domov, kjer smo puške tudi zares dobili in takoj odšli na teren proti Postojni.

Medtem, ko smo mi nekaj mesecev preživeli v gozdovih po

Atenske naprave UKD—12 montirane na Ljubljanski pošti pri Bavarskem dvoru (1955 leta)

Kolegij glavnih direktorjev DO

Le povečanje izvoza direktni vir novih deviznih pravic

Minuli teden je potekal v znamenju kar dveh kolegijev glavnih direktorjev naših delovnih organizacij. Tematika obeh kolegijev je bila zelo raznovrstna in pomembna, saj so se jih poleg glavnih direktorjev DO udeležili tudi finančniki in planerji iz naših DO, da bi skupaj obravnavali problematiko, katere razreševanje terja gospodarski trenutek ob začetku novega, 1986 leta. Tu imamo v mislih predvsem nov devizni zakon, ki je začel veljati z novim letom in je v bistvu vpeljal ponovno dinar kot edino plačilno sredstvo v Jugoslaviji. Ta načelna zakonska rešitev terja vrsto podzakonskih aktov in tolmačenj, kar se je seveda ob naši »ekspeditivni« administraciji kar pošteno zavleklo in gospodarstvo si še danes ni čisto na jasnem, kako poteka in kako bo potekalo zunanjetrgovinsko poslovanje po novem.

Kljub predvidenemu v SOZD Iskra tečejo stvari na tem področju tako, da vodimo izračunavanje družbeno priznanih reproduktivnih potreb na ravni SOZD. Pri nabavnem kolegiju bodo spet formirali krizni štab, da bi tako preprečili večje zastoje v proizvodnji, zlasti glede uvoza reprodukcijskega materiala.

Sicer pa so priporočili, naj v čim večji možni meri naše delovne organizacije realizirajo uvoz repromateriala prek kooperacij. Sicer pa so na seji poudarili, da pomeni možnost večjega uvoza predvsem večji in povečani izvoz, kar seveda ni nič novega. Dalje so menili, da naj bi ustvarili tudi desetodstotno devizno rezervo na ravni SOZD, ki bo še kako prišla prav v bližnji prihodnosti. Zavzeli so se tudi za ponovno uvedbo interne devizne stimulacije, sicer pa je razgovor o devizni temi zaključilo eno samo spoznanje in sicer, da le povečanje izvoza pomeni direkten vir novih deviznih pravic za uvoz, kar je seveda življenjskega pomena, tako za Iskrino proizvodnjo, kot njen nadaljnji razvoj.

Osnutek samoupravnega sporazuma o izvajanju srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986-1990 na področju dejavnosti skupnega pomena ter s tem v zvezi letni program SOZD Iskra za leto 1986 in osnutek srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986 — 1990 so bili tematika drugega dela skupne seje kolegija glavnih direktorjev in članov področnega kolegija za ekonomiko. Šlo je namreč predvsem za zaokrožitev strokovnega dela omenjenih aktov, da bi jih tako pripravljene lahko dali namreč v javno obravnavo in kasnejšo potrditev in sprejetje samoupravnim organom.

Razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o izvajanju srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986 — 1990 na področju dejavnosti skupnega pomena je temeljila na številnih pripombah in dopolnitvah tega osnutka, ki so jih posredovali že na seji področnega kolegija za ekonomiko, skupaj s predlagatelji Iskrinih dejavnosti skupnega pomena. Kolegij glavnih direktorjev je skupaj s planerji omenjeni osnutek sporazuma uskladił strokovno v toliko, da je kot osnutek dozorel za javno obravnavo.

Glede letnega plana SOZD Iskra za leto 1986 so na drugi seji uskladili večino prispelih pripomb. Največ pomislov je bilo na ekonomske možnosti za združevanje predlagane višine sredstev za delo organizacij skupnega pomena v SOZD Iskra in izvajanje skupnih dejavnosti. Kolegij je zato pooblastil KPO SOZD Iskra, da pripravi na temelju programov skupnih dejavnosti SOZD Iskra nov izračun potrebnih sredstev za njihovo financiranje. Tako dopolnjen program bo šel kot osnutek v javno obravnavo.

Jasno je, da bo javna obravnava vseh treh omenjenih samoupravnih dokumentov, izredno pomembnih za nadaljnji razvoj in gospodarjenje Iskre, tako v letošnjem letu, kot v srednjeročnem obdobju 1986 — 1990, prinesla še nove pobude, spremembe in dopolnila obravnavanih osnutkov samoupravnih aktov, ki jih bodo seveda usklajene, na koncu sprejeli samoupravni organi SOZD Iskra.

D. Ž.

zavo Ljubljane z Bledom. S pravkar izdelano prototipno napravo smo povezali ATC Ljubljana z ATC Bled, prek relejne postaje na Šmarjetni gori nad Kranjem. Kranjska Iskra nam je izdelala posebne prenosnike, ki so omogočali hkratni obojestranski avtomatski telefonski promet. Ta zveza je delovala od novembra 1955 dalje, ko so razširili kablovsko telefonsko povezavo Gorenjske z Ljubljano. Našo 12-kanalno zvezo smo od leta 1959 dalje uporabljali za povezavo ATC Kranj prek Šmarjetne gore z Ljubljano. Pozneje pa je ista prototipna naprava še nekaj časa služila za povezavo Ljubljane z Domžalami.

Vse večji radijski promet pa je pričel povzročati težave zaradi medsebojnega vpliva posameznih zvez, ki so bile praviloma koncentrirane v večjih centrih (Reka, Split, Ljubljana). Uporabljena impulzna modulacija namreč zahteva za prenos dokaj širok frekvenčni pas 2—4 MHz za vsako zvezo, kar ni bilo več sprejemljivo, zato smo prešli na višje-centimetrsko valovno področje od 1700 do 2300 MHz. Tudi impulzni način modulacije je bilo potrebno zamenjati z ekonomičnejšo frekvenčno modulacijo, ki je omogočila mnogo več kanalov v istem frekvenčnem pasu. Tako smo naše prve naprave za usmerjene zveze morali pričeti zamenjati z novejšimi. Ne katere pa so kljub temu ostale še v uporabi v oddaljenejših predelih, — npr. zveza Bohinjske Bistrice — Dom na Komni, ki je delovala vse do leta 1982.

Kljub nekaterim pomanjkljivostim pa so naše domače naprave za usmerjene zveze odigrale pomembno vlogo v razvoju povojne Jugoslavije. Z njimi smo vzpostavili takrat edine telefonske povezave vseh pomembnejših otokov (Vis, Hvar, Krk, Dugi otok, Mali Lošinj) s telefonskimi centralami na kopnem. Uporabljali so jih rudniki za interno povezavo oddaljenejših obratov (Raša—Labin—Podpričan), industrija (Ventilator—Zagreb) in za povezavo elektrodistribucijskih obratov (Elektroprenos Zagreb). Te zveze je uporabljal tudi Radio Ljubljana za službeno povezavo s Krvavcem in Pohorjem, pošta za povezavo manjših pošt (Osijek—Darda, Varaždin—Vinica), povezano je bilo celo Surčinsko letališče z Beogradom.

Vse te naprave so bile izdelane še v klasični tehnologiji z elektroničnimi, ki pa so počasi tonile v pozabo spričo vse večjega uveljavljanja tranzistorjev in integriranih vezij.

Nagel razvoja elektronike je tudi v Iskri povzročil revolucionarne spremembe tako, da nam ostanejo naši dosežki izpred 30 let samo še zanimiv spomin.

B. Č.

let

Primorskem, so poštarji za dan republike 29. november 1953 vključili napravo v javni telefonski promet z zvočnim posredovanjem. Ko smo spomladi 1954 leta znova odšli na Vis, smo maja meseca dokončno vključili našo prvo radijsko usmerjeno zvezo v avtomatski javni telefonski promet.

Še v istem letu je sledila povezava Splita z otokom Hvarom.

Kmalu nato se je pričela poskusna proizvodnja manjših enokanalnih naprav UKD-1, ki so posebno ustrezale za krajše zveze pri povezavi težko dostopnih krajev. Med prvimi je bila v sodelovanju s Planinskim društvom postavljena zveza med planinskim domom na Komni in pošto Stara Fužina.

Potreb je bilo vse več, mi pa smo si tudi nabrali izkušnje, zato smo se lotili že tudi zahtevnejših povezav otokov s kopnim prek radio-relejnih zvez, postavljenih na višjih točkah, odkoder je obsajala optična vidljivost obeh končnih postaj. Ena prvih takih zvez je bila povezava kombinata Velebit na Reki prek relejne postaje na Učki s proizvodnimi obrati na Golem otoku.

Moram povedati, da nam je v začetku največje težave povzročala nabava elektronskih komponent. Uvoz praktično ni bilo, zato se je v takratnem IEV pričel razvoj in izdelava domačih elektronskih sestavnih delov. Že od vsega začetka smo uporabljali domače opore, papirne kondenzatorje ter Iskrina transformatorska jedra in releje. Pozneje smo pričeli ugrajevati tudi sljudne kondenzatorje, elektrolite in feritne materiale domače izdelave.

Poleg laboratorijske proizvodnje je razvoj tekkel dalje, zahteve poštnege prometa, so se povečevale, dobili smo tudi nove sodelavce: Dušana Reša, Miljutina Željznova in Bojkota Boltina.

Ob koncu leta 1955 smo že izdelali prvi prototip relejne in dveh končnih postaj 12-kanalne usmerjene zveze UKD-12, še vedno v frekvenčnem področju 380-470 MHz, z uporabo impulzno položajne modulacije. Zaradi nujne potrebe po zvezah v Sloveniji smo v sodelovanju z ing. Frelikom, ki je bil takrat vodja tehnične službe PTT Ljubljana projektirali brezžično pove-

Telematika uspeš

Iskra Telematika je poslovno leto 1985 začela v zelo negotovem gospodarskem položaju, ki ni omogočal kakih posebno optimističnih predvidevanj. Nazadnje pa so se stvari ob skupnih prizadevanjih vseh sodelavcev le iztekle tako, da smo zlasti s kazalci proizvodnih dosežkov lahko zadovoljni.

Plan eksterne proizvodnje smo v preteklem letu presegli za 832 milijonov din, oz. za 4%. Uspelo nam je izdelati za 22.742 milijonov din telekomunikacijskih izdelkov. Posebno ugoden rezultat imamo pri proizvodnji za izvoz, ki je presežena za 24%. Oglejmo si spodnjo tabelo (številke so izračunane po planskih lastnih cenah in zapisane v milijonih din):

Načrtovani fizični obseg skupne proizvodnje je bil v primerjavi z letom 1984 večji za 25%, dejansko pa je proizvedeno za 29,7% več. Telematika je imela v letu 1985 povprečno 85 delavcev manj kot v predhodnem letu in iz tega sledi, da se je delovna storilnost dvignila za 7,3% nad načrtovano. K temu rezultatu so še posebej prispevali tisti člani našega kolektiva, ki so ob

Po TOZD so v eksterni proizvodnji doseženi naslednji rezultati:

TOZD	Načrt	Izpolnitev	Doseženi odstotek
ATC	8.096	6.711	83
ZTS	4.975	6.881	138
PIN	1.647	1.739	106
Terminali	4.697	4.553	97
TIV	338	316	93
Elementi	361	164	45
MKD	339	453	137
MSO	1.454	1.922	132
SKUPAJ DO	21.910	22.742	104

TOZD so dobavitelji tudi med seboj in opravljanje medsebojnih uslug je za delovno organizacijo

izredno pomembno. Zato si oglejmo tudi rezultat skupne (eksterne in interne) proizvodnje po TOZD:

TOZD	Načrt	Izpolnitev	Odstotek izpolnitve
ATC	9.547	8.789	92
ZTS	5.233	6.937	133
PIN	2.068	2.448	118
Terminali	4.723	4.576	97
TIV	1.395	1.446	104
Elementi	1.521	—	—
MKD	2.200	2.196	100
MSO	1.748	1.922	110
RR	12	—	—
DSSS	314	1	—
SKUPAJ DO	28.765	30.963	108

Proizvodnja za izvoz	Načrt izvoza	Izpolnitev	Odstotek, izpol.
Konvertibilni trg	4.227,7	5.774,4	135,9%
Klirinški trg	5.372,6	6.210,5	115,6%
Skupaj	9.600,3	11.984,9	124,8%

Ob sestavljanju letnega načrta proizvodnje še nismo imeli vseh naročil in to nam je med letom povzročilo nekaj operativnih težav. Ko pa so naročila prispela, smo jih z velikimi napori vseh v delovni organizaciji večino realizirali.

vsaki priložnosti na različnih delovnih mestih v razvoju, pripravi, proizvodnji in v drugih delih poslovnega procesa nesebično žrtvovali prosti čas in delali tudi ponoči, če so tako narekovale potrebe.

Nova generacija central: Iskra 500A/1000

Centrale Iskra 500A so v prometu in eksploataciji v celoti izpolnile pričakovanja uporabnikov in pro-

izvajalcev, pokazalo pa se je, da zmogljivost 512 direktnih priključkov v marsikaterem primeru ne

zadošča. Zato so se strokovnjaki lotili tehnične spremembe in razvili centralo, ki ima končno kapaciteto

1024 direktnih priključkov. Pri tem je centrala obdržala vse svoje dobre lastnosti, zmanjšala sta se njen volumen in poraba energije, povečala pa se je njena modularnost.

Strokovnjaki Iskre so pred letom razvili končno elektronsko centralo z oznako Iskra 500A, ki je bila namenjena za optimalno reševanje telefonskega prometa v manjših krajih, na redkeje naseljenih področjih, v posebnih omrežjih itd. Rezultat večletne serijske proizvodnje je več kot 300 central tega tipa različnih zmogljivosti v jugoslovanski PTT mreži in več kot 100.000 priključkov v izvozu (Turčija, Sovjetska zveza).

Nova elektronska telefonska centrala ima zdaj oznako Iskra 500A/1000. Omogoča rešitev številnih zahtevnih prometnih problemov javne PTT mreže. Možno jo je projektirati, kot končno centralo, podcentralo rajonske mreže, kot dopolnitev lokalnega dela katerekoli glavne, vozliščne, ali rajonske centrale, kjer obstajajo prostorski problemi itd.

Del delavcev iz TOZD ATC, ki so izdelovali novo centralo

v letu 1985

TOZD ATC, naš največji finalist, je žal izdelal le 83% načrtovane eksterne proizvodnje, skupne pa 92%. Razlogi za tako velik izpad so predvsem v pomanjkanju elektronskih komponent in elementov za izdelavo vtičnih enot. Premajhne so bile kapacitete na ožičenju stojal za centrale Metaconta in Iskra 500 A — ni bilo možno izdelati dovolj stojal za domači trg in izvoz v Turčijo in Sovjetsko zvezo. Tretji pomemben razlog za nizek rezultat v ATC je pomanjkanje hermetičnih kontaktnikov za stikalne matrike. Ob nekoliko boljši, oz. pravočasni nabavi repromateriala in pravočasnem organiziranju delavk za ožičenje bi ATC lahko svoje zadolžitve preseglal.

TOZD ZTS je svoje zadolžitve odlično izpolnila: preseгла jih je kar za 38%. V prvem trimesečju 1985 je morala izdelati centrale SI—2000/121 iz plana 1984, nato pa je v največji meri pravočasno uspela realizirati vse centrale Iskra 500 A za izvoz v Turčijo. Uspešna je bila pri osvajanju novih tipov central SI—2000/124, izdelala je vse centrale za SNZ in ponovila serijo central

SI—2000/121 za sovjetskega kupca.

TOZD PTN je letni načrt po vrednosti preseglal za 6%. Kljub heterogenosti proizvodnega programa in menjavi plana med letom, do katere je prišlo zaradi težav pri naročilih central C—7, je kolektiv na Blejski Dobravi pravočasno izdelal centrale za izvoz v Romunijo in Iran.

TOZD Terminali je dosegla 97% plana. Če bi ne bilo občasnega pomanjkanja repromaterialov, ki je povzročilo nekaj zastojev na tekočih trakovih in če bi bilo dovolj naročil predvsem za izvoz telefonov, bi tudi ta TOZD zlahka preseglal letne zadolžitve.

TOZD TIV je predvsem proizvajalec internega značaja. Plan interne proizvodnje je preseglal za 7%. Pomembno je, da je kljub naglici in spremembam naročil uspevala pravočasno izdelovati tiskano vezje. Težav v proizvodnji ter pri uvajanju nove opreme in tehnoloških postopkov ni manjkalo. Predvsem v prvi polovici leta je močno primanjkovalo ustrezno usposoblje-

nega kadra, kar je močno oviralo razvoj proizvodnje večslojnega tiskanega vezja.

TOZD Elementi je pretežno proizvodnja elementov za TOZD — finalist. Plan eksterne proizvodnje je zaradi pomanjkanja naročil realiziral le 45%, vendar je na drugi strani skupno proizvodnjo preseglal za 74%. Tak rezultat je bil možen le ob dobri organizaciji dela in še posebej zaradi uspešnega prenosa proizvodnje reed releja iz TOZD ATC.

TOZD MKD je eksterno proizvodnjo preseglal za 37%, to pa predvsem zato, ker je imela proste kapacitete in je prevzela zunanja naročila. Skupno proizvodnjo je izpolnila 100%. Razen manjših izjem je kolektivu uspelo pravočasno izdelati elemente in sestavne dele za naše TOZD — finalist.

TOZD MSO je svoje zadolžitve uspešno izpolnila. Kar za 32% je preseglal plan montaže central na terenu v Jugoslaviji in Sovjetski zvezi. Težav ji seveda ni manjkalo: delavci so morali dostikrat prekinjati delo zaradi pomanjkanja opreme iz tovarne, predvsem pa zaradi stalnega pomanjkanja kablov in žic, kar je povzročalo zamude pri vklapljanju central v omrežje.

Seveda ni možno uspešno proizvajati in celo preseči plan proizvodnje za 4%, če ni na voljo ustreznega repromateriala. Tega je Nabava v letu 1985 uspevala zagotavljati dosti bolj tekoče, kot v letu 1984. Ostaja pa nam še veliko dela na vsej črti od projektive, tehničnega razvoja, razvoja proizvodnje, tehnoloških procesov, tehnološke discipline v proizvodnji itd. Uspeh v letu 1985 je bil namreč vse preveč naslonjen na maksimalno improvizacijo v zadnjem trenutku in na račun kakovosti.

Z gibanjem in rezultati kakovosti v letu 1985 ne moremo biti zadovoljni. Ugotovljena kakovost pri izdelavi sestavnih delov se je izboljšala za 0,19% tako, da je zdaj 1,23% izdelkov slabe kakovosti, pri tiskanem vezju se je poslabšala za 1,8% in zdaj znaša 7,6%. Pri aparatih ETA in stikalnih matrikah se je kakovost izdelave poslabšala za 1,26%, oz. 0,17% tako, da je pri aparatih ETA potrebnih 3,8% popravil, pri matriki pa 0,87%. Pri vtičnih enotah vseh sistemov se kaže rahlo izboljšanje za 0,41%, popravil je 2,1%.

Odpovedi na opremi v uporabi so se gibale takole:

M 10 C: 2,7% v letu 1984, znižanje intervencij v letu 1985 za 0,7% na 2,0%.

M 10 CN: 2,8% v letu 1984, povečanje intervencij za 0,3% na 3,1%.

I 500 A: 7,1% v letu 1984, povečanje intervencij za 0,2% na 7,3%.

I 58: 0,3% v letu 1984, povečanje intervencij za 0,9% na 1,2%, EPABX: 5,2% v letu 1984, zma-

njšanje intervencij za 1,0% na 4,2%, SI 2000: ni podatkov za leto 1984, ker je sistem nov, intervencije v letu 1985 znašajo 1,4%.

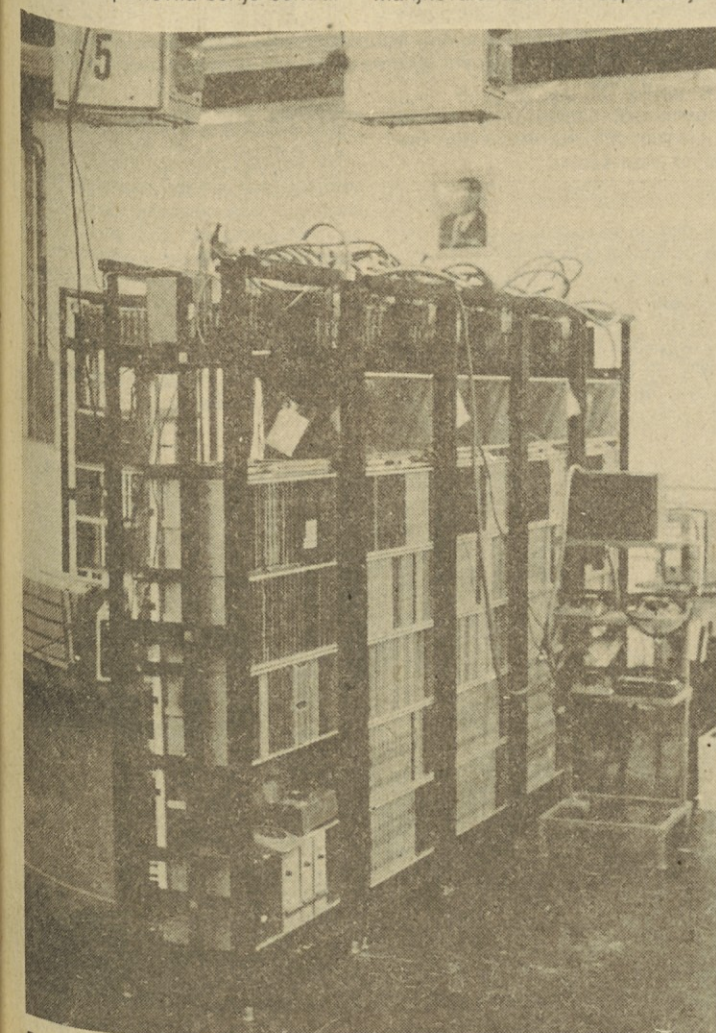
Odpovedi niso pretirano nad povprečjem, razen pri centralah Iskra 500 A. Razveseljivo je, da Sistem Iskra 2000 deluje presenetljivo dobro, kot lahko sodimo pri napravah, ki so doslej v eksploataciji. Skrbeti pa nas mora kumulativno padanje ravni kakovosti naših izdelkov.

Če si želimo uspeha, potem velja povedati, da ga bomo našli le v vestnem, prizadevnem in discipliniranem delu vseh in vsakega posameznika, zaposlenega v Telematiki. Doslednost v dokumentaciji, preciznost pri definiranju elementov, toleranc in kakovosti, v soglasju z zahtevami in potrebami terminskih ciljev — vse to bistveno prispeva k natančnosti pri obdelavi vseh podatkov, pri planiranju, nabavi in pri spremljanju podatkov skozi ves tehnološki proces, do končnega testiranja finalnih izdelkov.

V letu 1985 smo si zagotovili tudi boljše pogoje za delo, pri čemer mislim na opremo, ki je zdaj na voljo. V hišo nam je uspelo pripeljati za 8 milijonov dolarjev naj-sodobnejše opreme za potrebe tehničnega razvoja, ugaševanje in testiranje, za kontrolo kakovosti in proizvodnjo ter več sistemov za obdelavo podatkov tehnične, poslovne in načrtovalske vsebine. Potrebe so seveda še večje, toda zaenkrat je opreme dovolj tako, da imamo vsi, predvsem pa strokovnjaki, polne roke dela, ko si prizadevamo to opremo koristno in v polnem obsegu izkoriščati. Veliko je bilo narejenega tudi v zvezi z nabavo domače opreme in gradnjami. Vseh novih prostorov nam ni uspelo izročiti namenu čisto po načrtu, vendar pa bo v kratkem (v enem od treh mesecev) kolektivu na voljo približno 10.000 kvadratnih metrov novih prostorov. S tem bodo zagotovljeni tudi prostorski pogoji za razvoj in aktiviranje povečanih zmogljivosti na vseh področjih.

Telematika je snažna tovarna in tudi njeni proizvodni postopki zahtevajo čisto, nekateri celo zelo čisto okolje. V letu 1985 smo uspeli dokončno urediti čistilne naprave za razstrupljanje tehnoloških odpadkov, skladišča kemikalij, odlagališča odpadkov itd. Za varovanje okolja mora Telematika vložiti še več in obnoviti tudi nekatere že zastarele naprave. Ni razlogov, da postavljenih ciljev ne bi mogli doseči, seveda pod pogojem, da bomo vsi člani kolektiva resnično na vsakem koraku upoštevali določila in norme o skrbnem gospodarjenju z družbeno lastnino. Opremo, naprave in instalacije moramo uporabljati v skladu z navodili in vestno, da bodo drage pridobitve ostale vzdrževane in koristne za daljše obdobje.

Peter Mihelič

Prva centrala Iskra 500A/1000 je bila izdelana konec preteklega leta

Razvoj poslovnega informacijskega sistema

Letos mineva desetletje od prvih korakov v računalniški podpori poslovnega informacijskega sistema v semiški Iskri. Vsestranski razvoj delovne organizacije je zahteval tudi obvladovanje vedno večje količine poslovnih podatkov, ki jih je bilo, predvsem na nekaterih področjih, vedno težje obdelati ročno. Zato so leta 1976 v semiški Iskri nabavili poslovni mini-računalnik MAI. Zahvaljujoč sodobni orientiranosti poslovnega računalnika so kmalu računalniško podprli posamezne informacijske podsisteme (predvsem računovodskega), s prvinami povezave v enoten informacijski sistem. Ob tem so se v delovni organizaciji kovali ustrezni kadri, saj tedaj še ni bilo ustreznih izobraževalnih programov za pridobivanje tovrstnih specialističnih znanj.

Z doseženo stopnjo razvoja se v tovarni niso zadovoljili, kar se je odrazilo na programu razvoja poslovnega informacijskega sistema za srednjeročno obdobje 1981 do 1985, ki so ga izdelali že leta 1980. Program je med drugim predvideval nabavo dodatnega računalniškega sistema, vendar pa je do realizacije zaradi znanega stanja na računalniškem trgu prišlo šele v letu 1984. V začetku tega leta je semiška Iskra podpisala ustrezno pogodbo z delovno organizacijo Iskra Delta, ki je za Kondenzatorje ostala edini zanimivi dobavitelj. V novembru 1984 pa so v tovarno dobili sistem DELTA 644, s katerim so začeli takoj delati.

Usmeritve za delo iz omenjenega programa posodobitve so bile jasne: vzpostaviti integriran poslovni informacijski sistem, ki temelji na interaktivnem delu. Kljub temu pa so zaradi potreb morali sistem dograjevati s posodabljanjem posameznih informacijskih podsistemov. Takoj so pristopili k projektu »Krmiljenje procesa proizvodnje«, ki trenutno že daje ustrezne rezultate v podprojektu »Vodenje zalog«, v izdelavi in pripravi pa so nadaljnji projekti. Na področju poslovnih financ pa so začeli z izdelavo projekta »Likvidnost«, ki tudi že daje nekatere rezultate.

Zasnova obeh projektov je interaktivna. Podatke zajemamo na mestih, kjer poslovni dogodki nastajajo, zato so vzpostavili sistem delovnih postaj. V ta namen so zgradili ustrezno terminalsko mrežo, ki praktično zajame vso delovno organizacijo, seveda pa zahteva obsežno periferno opremo. Tako računski center v svojem klasičnem smislu čedalje bolj izgublja svoj pomen, saj ima vsak od uporabnikov občutek, da dela z avtonomnim sistemom, le da pri tem uporablja širšo podatkovno bazo.

Vsekakor pa delo ni potekalo in ne poteka tako lahko, kot je to morda razvidno iz opisa. Kreativni delavci na AOP so morali vložiti mnogo truda in predhodnega ter na novo pridobljenega znanja, da so bili rezultati vidni dovolj hitro, saj uporabnike pač zanimajo le

rezultati. Poleg kreativnega dela je bil potreben tudi prenos, oz. razširitev podatkovne baze na novi računalniški sistem, ki ima seveda bistveno različen operacijski sistem ter ostale karakteristike, od starejšega sistema.

Cilji, ki so si jih v semiški Iskri zastavili za nastopajoče srednjeročno obdobje, nikakor niso skromni. Z računalnikom nameravajo podpreti vse vitalne dele poslovnega informacijskega sistema in tako vzpostaviti integriran poslovni informacijski sistem. Podatkovna baza bo enotna, kar zahteva vzpostavitev le-te z ustrezno programsko podporo, o kateri se morajo še odločiti. Veliko nalog iz tega okvira so si zastavili že za letošnje leto, kajti zavedajo se, da obstoječa računalniška konfiguracija ne bo dolgo zadoščala, zato jo bodo ustrezno dopolnjevali do zgornjih meja, nato pa naj bi sledila nabava novega računalniškega sistema.

Poleg opisanega dela pa so si delavci na tem področju zastavili še širše naloge. V delovni organizaciji namreč dobiva vse večji pomen tudi tehnična informatika, zato nameravajo vzpostaviti in uporabljati enotno podatkovno bazo. Hkrati pa morajo združiti uporabo celotne računalniške opreme v

Usmeritve za razvoj poslovnega informacijskega sistema so bile jasne: vzpostaviti integriran poslovni informacijski sistem, ki bo temeljil na interaktivnem delu

delovni organizaciji, saj si ne smejo dovoliti, da ne bi bila ustrezno izkoriščena.

Poleg povezovanja znotraj delovne organizacije pa je treba omeniti še aktivnosti pri povezovanju v računalniško mrežo v SOZD Iskra, kjer so naredili že prve korake. Za zdaj naj omenimo dobro sodelovanje s Skupnim računalniškim centrom. Zainteresirani pa so tudi za vzpostavitev, vključitev v enotno

mrežo za prenos podatkov (JUPAK).

Na koncu lahko sklenemo, da v semiški Iskri sledijo ustrezni premočrnosti na področju poslovnega računalništva. Dolgoročni in srednjeročni cilji so opredeljeni v ustreznih dokumentih, svojo uresničitev pa doživljajo skozi rezultate na posameznih segmentih. Na tak način, vendar s pospešenim tempom, želijo razvoj na tem področju tudi nadaljevati.

Peter Golobič

Zgradili so ustrezno terminalsko mrežo, ki zajema vso delovno organizacijo, seveda pa zahteva obsežno periferno opremo

Sprejeli letni program

Na zadnjem zasedanju delavskega sveta delovne organizacije Iskre Avtoelektrike Nova Gorica je bil med drugimi sklepi sprejet tudi letni program Avtoelektrike. Izredno drzno je zastavljen, kar nas glede na doslej znane poslovne rezultate Avtoelektrike minulega leta ne preseneča, seveda pa bomo morali globoko v sebi nositi uvodni stavek plana, ki pravi: »Naša osnovna naloga je, da se vsi še bolj in maksimalno angažiramo, da bodo naši poslovni rezultati čim boljši.«

Minulo leto uspešno

Cilji, ki so postavljeni v letnem programu Avtoelektrike so zasnovani na njihovih lastnih ocenah pogojev gospodarjenja, saj so splošni pogoji gospodarjenja v letu 1986, ki bodo opredeljeni v vrsti družbenih dokumentov, do tega trenutka še dckaj malo znani.

Delno pa je že znana ocena uresničevanja planskih nalog v minulemu letu. V Avtoelektriki ocenjujejo, da bo lanska proizvodnja, ovrednotena po stalnih cenah srednjeročnega obdobja 1981—85 za 11,4% večja od predlanske in 1,2% večja od planirane. Največji porast proizvodnje je dosežen v tovarni generatorjev in elektronike, kar je posledica zaposlovanja novih delavcev, nadurnega dela ter večje produktivnosti dela. Tudi izvozni rezultati so, lahko napišemo, nad pričakovanji. Za izdelke, namenjene prek naših meja, so lani v Avtoelektriki iztržili 18 milijonov dolarjev, to pa je 1,4% več od planiranega izvoza in 12,6% več, kot so izvozili v letu poprej. Konvertibilni izvoz nasproti letu prej je večji za 16,8%, kar pomeni, da se je struktura izvoza izboljšala v korist konvertibilnega izvoza, ki predstavlja 75,8% vsega izvoza. Največji porast izvoza glede na leto 1984 so dosegli v tovarni generatorjev in elektronike.

Letošnje planske naloge

So zavezujoče, strmo postavljene. Letošnje leto je prvo leto novega srednjeročnega obdobja, zato bo potrebno proizvodnjo spremljati po novih planskih cenah, ki bodo veljale do leta 1990. Vrednost proizvodnje po stalnih cenah je za letošnje leto planirana za 6,8% več, kot je ocenjena proizvodnja v minulemu letu. Največji porast je planiran v tovarni električnih rotacijskih strojev (TOZD ERS) 25,3% in v tovarni vžigalnih tuljav Bovec 12,8%, kjer predvidevajo, da bodo uvedli v proizvodnjo nov izdelek — suho vžigalno tuljavo. Produktivnost dela, merjena s proizvodnjo na zaposlenega, se bo v DO povečala za 4,1% glede na ocenjeno produktivnost v letu 1985.

Tudi število zaposlenih se bo povečalo, vendar manj v korist zaposlovanja produktivnih delavcev, večja skrb bo posvečena izboljševanju kadrovske strukture zaposlenih. Letošnje leto bo povprečno 3476 zaposlenih, kar je 111 več, kot lani. Izraženo v odstotkih, bo porast največji v tovarni specialnih rotacijskih strojev 24,1%. Konec letošnjega leta pa bo v Avtoelektriki 3560 zaposlenih.

Plan prodaje je izdelan na podlagi količinskega plana prodaje, ovrednotenega z upoštevanjem predvidenih prodajanih cen v letošnjem letu. Za celotno delovno organizacijo bo vrednost prodaje v letošnjem letu za 73% večja od ocenjene prodaje v letu 1985. Tretjino vrednosti prodaje pa bo Avtoelektrika iztržila s prodajo izdelkov na tuje trge. Po realnih predvidevanjih naj bi letos izvozili v tej delovni organizaciji za prek 20 milijonov dolarjev, od tega za 84% na konvertibilne trge. Skupaj pa bo celotni izvoz v letošnjem letu za skoraj 14% večji, kot v minulemu letu.

Naj s predvidenimi izvoznimi rezultati ta sestavek končamo. Odveč je poudarjati, da smo pred težkimi, vendar uresničljivimi nalogami. Še posebej, če bomo vsi zavestno spoštovali vsebino stavka, ki smo ga zapisali v uvodu.

M. R.

Še eno lepo priznanje krasi vitrino novogoriške Iskre Avtoelektrike. Dobila ga je od ljubljanske Elektrotehne, ob 40. obletnice za dolgoletno uspešno poslovno sodelovanje.

Pred dnevi so obiskali novogoriško Iskro Avtoelektriko visoki predstavniki teritorialne obrambe iz vseh štirih severnoprimerjskih občin. V.d. glavnega direktorja Robert Žerjal jih je seznanil z delom in življenjem tega 3300 članskega kolektiva, v nadaljevanju pa je stekla beseda o delovanju in organizaciji teritorialne obrambe v Iskri Avtoelektriki. (M. R.)

Iskra Delta sprejela ve

Pred petimi leti so se odločili, da bodo s svojimi mikroračunalniki obdelali podatke na največjih smučarskih prireditvah pri nas — Še posebej zahtevne obdelave s TV prenosom

LJUBLJANA — Tekme svetovnega pokala v alpskem smučanju, tekih in skokih si brez računalniško obdelane informatike sploh ne moremo več predstaviti, saj gledalci zahtevajo predvsem vse hitrejša informacije. Ker je bila pred kratkim (v Kranjski gori, Mariboru in Bohinju) vrsta tekem za svetovni pokal tudi pri nas, so strokovnjaki Iskre Delte sprejeli izziv in pripravili programsko opremo, ki je hitro in natančno ponudila vse željene podatke televiziji, novinarjem in gledalcem.

Vsa dela so bila opravljena z obsežno programsko opremo, ki predstavlja že pravo bogastvo Iskre Delte in ki je v celoti plod dela domačih strokovnjakov. Eden izmed njih je Božo Oman, ki na tekmah pri nas vodi računalniško ekipo. Po zaključku bohinjske prireditve smo se z njim pogovarjali o stičnih točkah, ki vežejo šport in računalništvo.

— Kako to, da ste se sploh odločili za pokrivanje športnih prireditev?

»Začeli smo s skoki v Planici in smučarskimi maratoni pred petimi leti. Potem pa so pred tremi leti prišli k nam še organizatorji pokala Vitranc, saj so želeli biti neodvisni od tovrstnih tujih uslug. Nas je v začetku predvsem zanimalo, če smo sposobni s svojimi mikroračunalniki tako zahtevno obdelavo uspešno realizirati, zato smo ta izziv tudi sprejeli.«

— Gledalci, ki spremljajo rezultate in podobne informacije na TV zaslonu, si največkrat ne predstavljajo kaj vse je potrebno, da se vse to omogoči. Kako bi na kratko opisali vaše delo s tem?

»Preden se lotimo razvoja take obdelave, je treba najprej predvideti vse različne uporabnike podatkov ter načine, kako jim jih posredovati. Potem si je treba zagotoviti vse podatke in način kako se z njimi povezati. Pri alpski tekmi so uporabniki recimo: gledalci televizije, TV komentatorji, gledalci na cilju, novinarji v tiskovnem središču,

sodniki. Priložena skica kaže razporeditev različne računalniške in elektronske opreme, kot je bila postavljena na tekmah svetovnega pokala v Kranjski gori in Mariboru. Naša ekipa s tremi povezanimi računalniki Partner spremlja tekoče, vmesne in končne čase, ki jih dajejo ure uradnega časomerilca. Te čase preko generatorja znakov takoj posredujemo v TV sliko, na poseben kanal pa damo trenutno listo prvih petnajstih. Po vsakih desetih tekmovalcih izpišemo trenutno listo na papir, taka lista pa se izpiše tudi v tiskovnem središču. Najbolj zahteven uporabnik naših uslug je nedvomno režiser TV prenosa. Ta lahko v vsakem trenutku zahteva trenutni vrstni red na tekmovalstvu ali pa v svetovnem pokalu, naš operator pa mu mora biti stalno na voljo. Na priloženi skici so poleg naših Partnerjev še drugi mikroračunalniki. Ure Longines TL 3000, ki jih uporablja ekipa Timing Mojstrana ima vgrajen mikroračunalnik, prav tako naprava, ki ji pravimo generator znakov. Ta lahko vsak znak, ki ga dobi od računalnika pretvori v znak poljubne velikosti, barve in oblike, ki ga potem vidimo na TV sliki. V preteklih letih nam je prav ta naprava povzročala mnogo skrbi, saj znaki na TV zaslonu niso bili kvalitetni. Zato smo na ta račun slišali marsikatero kritiko. Letos smo kupili profesionalni generator znakov, rezultate pa ste lahko že videli.

Glede merjenja časa povsem lahko še to, da je pravzaprav neodvisen od računalnika, zato lahko v prenosih vidite ločeno reklamo za računalnik in ločeno za časomerilce (Timing Mojstrana Longines, Omega)«.

— Kakšne so posebnosti različnih obdelav? Recimo tekem v alpskem smučanju, skokih, tekih. Kje so zahteve največje?

»Zahtevne so vse obdelave s TV prenosom, kjer mora računalnik takoj reagirati na vsak podatek in ga pravilno obdelati. Poleg alpskih tekem smo razvili tudi spremljanje tekem v

smučarskih skokih in poletih. Tam so problemi s sodniškimi ocenami, kjer je treba počakati na vseh pet ocen, da lahko izračunamo rezultat. Sodniki imajo pred seboj posebne naprave podobne namiznim računalnim strojkem s papirnati trakom, kamor odtipkajo oceno, ki gre takoj v računalnik. Sodniki včasih odlašajo z oceno tako dolgo, da je na zaletišču drugi skakalec in takrat se vse skupaj lahko zaplete. Poleg ocen in dolžine spremlja računalnik za vsakega tekmovalca še hitrost na mostu in hitrost vetra, ter vse te podatke kasneje vključi v spis rezultatov.

Pri tekmah brez TV prenosa pa so zelo zahtevni množični teki, tako na smučeh kot na suhem. Tam je problem z

Iskra

Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n. sol. o.,

TOZD — Tovarna televizijskih sprejemnikov —
TV Pržan, n. sub. o.,
61000 Ljubljana, Andreja Bitenca 68

Poslovni odbor TOZD TV PRŽAN po sklepu DS TOZD objavlja odprodajo izločenih osnovnih sredstev iz uporabe z naslednjimi izklicnimi cenami:

1. Stružni avtomat INDEKS	29.500.000.-
2. Stroj za vakuumsko impregnacijo
(za transformatorje in motorje)	100.000.-
3. Avtomatski vrtni stroj KNAB
(za vrtnanje tiskanih vezij)	400.000.-

drugič objavljen oglas

1. Vodoravni ročni rezkalni stroj
AVRNAH VAGTL	180.000.-
2. Enovrentski stružni avtomat
TRAUB	690.000.-
3. Optični profilni brusilni stroj	1.865.000.-

Licitacija bo 25. 2. 86. ob 9., ogled je mogoč istega dne od 7. do 9. Ogled in licitacija je za družbeni sektor in zasebnike ob isti uri. Pogoje in informacije o licitaciji dobijo zainteresenti na dan licitacije na sedežu delovne organizacije.

vnosom velike količine podatkov tik pred tekmo. Vse več tekmovalcev se namreč prijavlja šele na dan tekmovanja. Do njihovega prihoda v cilj pa je treba odtipkati vsa imena in štartne številke. Rezultati so večkrat napačni zaradi tekmovalcev, ki pritečejo v napačen cilj ali zaradi takih, ki med seboj zamenjajo štartne številke. Pogosto na ta račun slišimo kritiko mi, saj tekmovalci trdijo, da se je »zmotil« računalnik. Ponoviti moram dejstvo, da se računalnik nikdar ne zmoti. Zmoti se človek, ki mu je »dal« podatke ali tisti, ki je pisal program, torej tisti, ki je računalniku določil, kaj naj podatki stori.

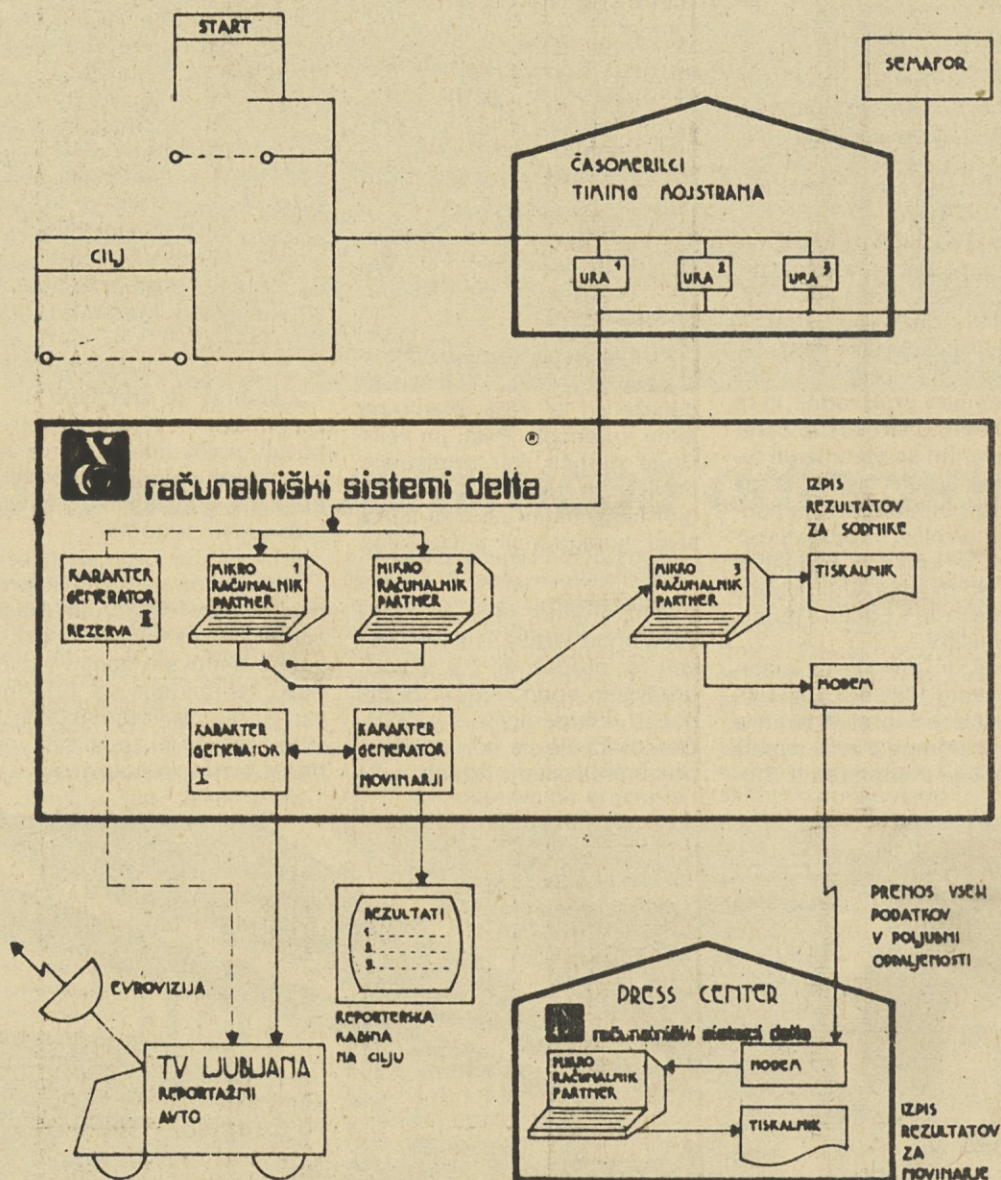
— V svetu se računalniške firme borijo, da prevzamejo tekme na taki ravni kot je svetovni pokal v alpskem smučanju, kako se v primerjavi z njimi vidite vi?

»V tujini je ta dejavnost v glavnem v službi propagande. Tako je deloma tudi pri nas. Iskra Delta želi s takimi akcijami pokazati zanesljivost svojih računalnikov in strokovnost pri razvoju specialnih programov. Naše ime gre pri tem po celi Evropi in ker smo tudi izvozno usmerjeni je to za nas gotovo pomembna reklamna akcija. Vse te obdelave nudimo brezplačno. S tem dajemo svoj prispevek k razvoju tekmovalnega in množičnega športa v Sloveniji, saj menimo da smo kot nosilec programa enotnega računalniškega sistema to tudi dolžni.

Mogoče še beseda o reklami. Pri prenosih iz tujine vidimo reklamne panoje »uradne« računalniške firme (npr. Olivetti) na najbolj vidnih mestih, pri nas pa organizatorji radi prodajo taka mesta za nekaj tisoč šilingov, nas pa odrinejo nekam na stran, kakor da bi bilo naše delo manj vredno od enakega tujega. Zato smo šli v akcijo z reklamnim balonom, ki ga napihnemo na vseh večjih tekmah, kjer smo prisotni z našimi računalniki.

— Računalništvo in šport sta dve področji človeškega ustvarjanja za katera pravimo, da se izredno hitro razvijata.

INFORMACIJSKI SISTEM SPREMLJANJA SMUČARSKIH TEKEM Z DIREKTNIM EVROVIZIJSKIM TV PRENOSOM

Kakšne načrte imate vi v zvezi s tem?

»Za nas so izziv najbolj zahtevni tehnični problemi na tem področju, zato bomo še delali na izboljšanju naših uslug na največjih tekmovanjih pri nas. Po drugi strani pa se pri nas na manjših tekmovanjih že

pojavljajo mladi računalničarji s svojimi osebnimi računalniki in se preizkušajo v izračunu rezultatov. Mislim, da je to pozitivno, rad bi jih opogumil, da naj nadaljujejo, pa tudi povabil v našo delovno organizacijo, če potrebujejo nasvet. To je tudi namig organizatorjem

manjših tekem, ki se zdaj obračajo predvsem na nas, da naj poiščejo sposobne programerje v svojih okoljih. V delovnih organizacijah je že veliko sistemov Partner, s katerimi zlahka realiziramo vsako obdelavo rezultatov.

PETER LOVŠIN

Nova organizacija proizvodnje že

V tovarni elektrolitskih kondenzatorjev v Mokronogu smo se pogovarjali z Jožico Strmole, strokovno sodelavko za plan in analize o rezultatih poslovanja v preteklem letu. Izluščili smo nekatere najbolj bistvene ugotovitve:

Poslovno leto 1985 je bilo za TOZD ELKO v celoti dokaj uspešno. Številke iz enajstih mesecev pričajo o 11% povečanju proizvodnje glede na prejšnje leto, po dosedanjih ocenah za vse leto pa je optimistično zastavljen plan proizvodnje presežen s 3%.

Ustrezno so povečali tudi produktivnost, saj izkazujejo kazalci 7% rast.

Vsa ta pozitivna gibanja so predvsem odraz vrste uspešnih samoupravnih in poslovnih odločitev, ki so jih sprejeli v začetku leta. Največjo težo imajo pri tem gotovo organizacijske spremembe v proizvodnji, ki so jo še dodatno strokovno okrepili. Korenito so spremenili tudi način nagrajevanja tako, da bistveno bolj kot doslej spodbujevalno vpliva na delo vsakega posameznika v kolektivu. Precej so dvignili tudi osebne dohodke in so v občini Trebnje med boljšimi.

Zastoji v prekrbi z materialom v letu 1985 niso bili tolikšni, kot leta poprej. K temu je veliko pripomogla tudi uspeša kooperacija z Impolom iz Slo-

venske Bistrice, ki jim dobavlja Al folijo. Zmanjšanje deleža direktnega uvoza zato pomeni kar precejšen prihranek.

Vsa omenjena dogajanja so bistveno pripomogla k dobri realizaciji celotnega prihodka, ki je v enajstih mesecih že 17% nad planiranim in dosega indeks 217 v primerjavi z letom prej.

Zaradi usmerjenosti v intenziviranje proizvodnje se število zaposlenih ni bistveno povečalo.

Problemi pa se pojavljajo v izvozu, saj je v 11 mesecih doseženo le 78% planirane letne vrednosti. Pesti jih velik izpad naročil, kar pripisujejo predvsem prešibkim prodajnim aktivnostim pa tudi agresivni konkurenci z Daljnega Vzhoda.

Kratkoročno, se pravi, v letu 1986 bodo težave skušali reševati s prodorom na vzhod, predvsem bodo razširili že utečeno kooperacijo s ČSSR. Dolgoročneje pa bo treba poprijeti predvsem v razvoju zah-

tevnjših izdelkov in zmanjšati delež uvoženih materialov.

Že letos nameravajo kupiti dodatno linijo za proizvodnjo miniaturnih kondenzatorjev, ki so kvalitetnejši, vsebujejo pa tudi manj dragocene folije.

Razvoja so se lotili v dveh delih. Kemijski del, na katerem dela 6 strokovnjakov, bo še naprej lociran v Ljubljani, medtem, ko bi zahtevna konstrukcijska dela zaupali skupini domačih strokovnjakov, ki se šele formira.

Zaenkrat se srečujejo še z začetniškimi težavami, potrebovali bi več mladih strokovnjakov in upajo, da jih bodo z ustrezno štipendijsko politiko tudi uspeli pridobiti.

Veliko si obetajo tudi od predvidenega dolgoročnejšega sodelovanja s tovarno Impol, s katero naj bi sovlagali v razvoj nove tehnologije za pridobivanje predformirane Al folije. S tako rešitvijo bi zmanjšali vrednost uvoza za polovico.

Jožica Strmole

Kljub temu, da so z rezultati zadovoljni pa v letošnjem pričakujejo obilico težav. Dvsem jih skrbi upadanje oznih naročil, zato bodo opili prodajne aktivnosti. Bodo vlagali v znanje in

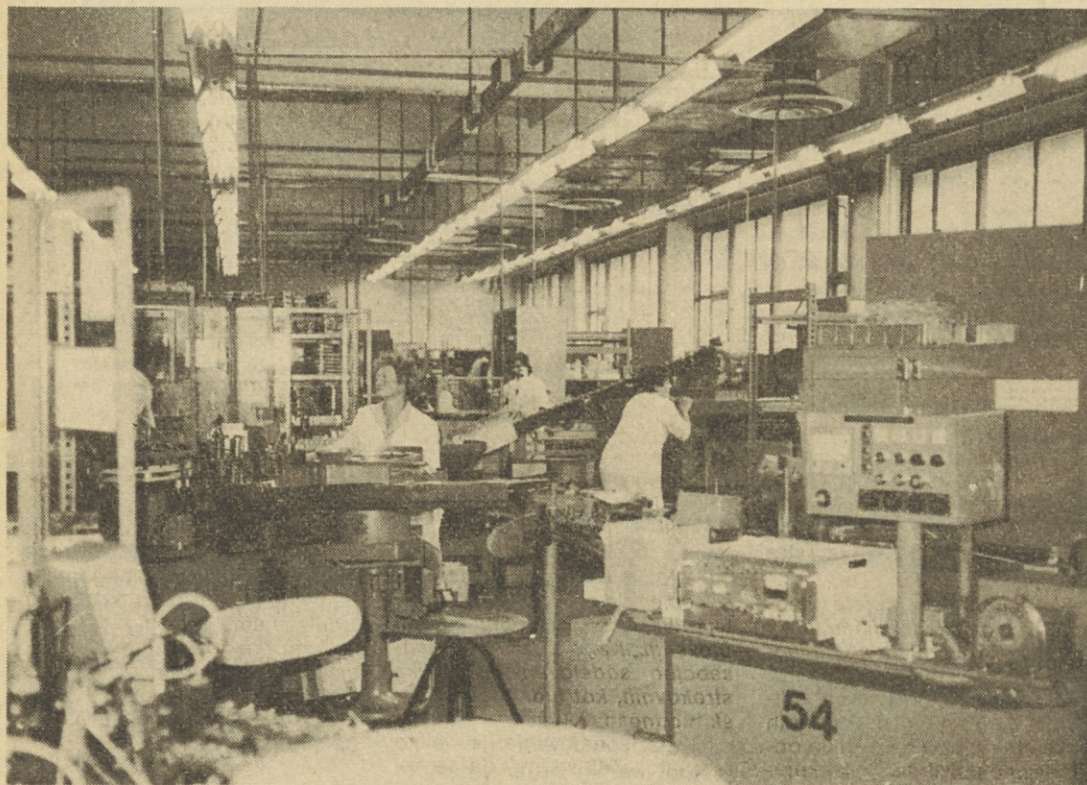
Medseboj

Branko Pejović, električni tehnik in vodja linije je pred nedavnim prevzel dolžnosti predsednika IO ZS v tem delu, ki jih je pridobil kot sekretar ZK v tovarni. Vendar pa meni, da je delo sindikatu izredno odgovorno na zadolžitev, povezano s nenehnim izobraževanjem in to predvsem izven rednega dela delovnega časa.

Tekoče delo sindikata ostalih DPO obeležuje v tem trenutku priprave volitve, ki potekajo skladno z načrti, hkrati pa oblikujejo novo programsko shemo sindikata za delo v slednjem mandatnem obdobju.

— **Problemi in področja prav gotovo niso novi. S katerim izhodiščem začnete v novem obdobju in katere so osrednje loje za naprej?**

»Med prvimi bi vsekakor omenil prizadevanja za večjo ekonomsko učinkovitost. Za olajšanje produktivnosti, zmanjšanje zalog in vsega ostalega glede gospodarjenja. Sindikat aktivno vključuje predvsem organiziranjem problemskih prav, torej si prizadeva za vsa

kušali vključiti v vsesplošni
end miniaturizacije in vrhun-
ke kakovosti izdelkov. Nad-
meščanje uvoženih mate-
rijalov z domačimi in nadaljnja
avtomatizacija proizvodnje je
predpogoj za doseganje zas-
taavljenih ciljev. Bremenijo jih
namreč precejšnje obveznosti
z investicije v letu 1979, ko so
tako rekoč obrtniškega na-
čina dela prešli na sodoben,
delno avtomatiziran način pro-
izvodnje.

Vse manj bodočnosti vidijo v
proizvodnji elektrolitskih kon-
denzatorjev za vgradnjo v
širokopotrošne izdelke, zato se
nameravajo usmeriti v zahtev-
ne elemente, namenjene pro-
fesionalni proizvodnji.

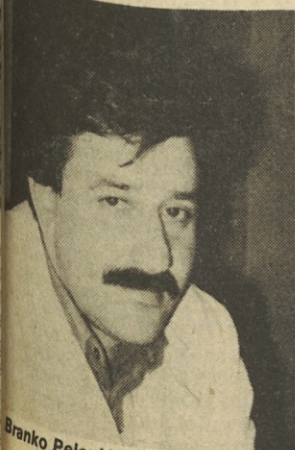
I. S.

panje – osnova samoupravnega odločanja

avitev učinkovitega informacij-
skega sistema. Skupaj s strokov-
nimi službami skrbimo za jasne
in celovite informacije, kot pod-
lago za odločanje, predvsem
glede tekočega poslovanja. De-
lavci v sindikalnih skupinah živo
sodelujejo v razpravi, še bolj pa
bi morali spodbuditi zanimanje
za dolgoročnejsko perspektivo
razvoja tovarne. Tu velikokrat ni
čutili pravega odziva, zato se
bomo morali še bolj kot doslej
truditi, da bi strokovni delavci
prilagodili poročila, ki bi bila
razumljiva najširšemu krogu.

— **Kako pa je z medsebojnimi
odnosi?**
V preteklem letu smo se
srečevali z nekaterimi problemi,
povezanimi z novo organizacijo
v proizvodnji in hkrati z novo
sistemizacijo delovnih mest.

Branko Pejović

Vse kar je novo, pri nekaterih
ne naleti vedno na odobravanje.
Bilo je precej hude krvi, ki pa ji je
botrovala predvsem določena
neinformiranost in nerazume-
vanje dolgoročnejske perspekti-
ve. Vse to je zdaj za nami, delavci
ugotavljamo, da smo z novim
sistemom veliko pridobili. Na-
grajevanje je v veliki meri vezano
na učinke dela, tako glede
količine, kvalitete in samodisci-
pline vsakega posameznika. Gi-
bljivi del osebnega dohodka
znaša tudi do 40%, kar je
precejšen razpon in menim, da so
se pozitivni učinki že odrazili v
lanskoletnem poslovanju. Osebi-
ni dohodki so, precej boljši kot
pred meseci in so tudi med naj-
boljšimi v občini.

— **Glede na to in na strukturo
delavcev v tovarni, ki izhajajo iz
pretežno kmečkega okolja, skle-
pam, da v tovarni ni socialno
ogroženih delavcev?**

»Ne, socialnih problemov ni-
mamo, ker šoke ob stalnih pod-
ražitvah vseeno laže prenašamo
kot delavci v mestu. Stanovanj-
ska problematika tudi ni pereča,
pomagamo si s stanovanjskimi
krediti, nekaj problemov pa smo
rešili tudi s solidarnostnimi sta-
novanji.«

— **Kako pa ocenjujete delo-
vanje delegatskega sistema. Ali
povezave v tovarni in občini de-
lujejo kot bi morale?**

»Glede samoupravnega odl-
očanja, v tovarni ni nobenih
bistvenih ovir. Zadeve, ki jih ob-
ravnavamo po sindikalnih skupi-

nah, se razrešujejo na DS, zborih
delavcev in drugih telesih. De-
lavci se s svojimi problemi lahko
kadarkoli obrnejo na svojega
nadrejenega, ali na kateregakoli
strokovnjaka, ali službo, ki v naj-
krajšem času posreduje odgo-
vor. Smo majhna tovarna (200
zaposlenih), ki v bistvu živi, kot
velika družina. Sodelovanje med
DPO, samoupravnimi organi in
direktorjem obeležuje medsebo-
jno zaupanje.

Tudi povezava z občino je trd-
na, o vseh zadevah skupnega
pomena se običajno dogovo-
rimo brez večjih problemov.
Glede zadev širšega družbenega
pomena, na ravni republike in
naprej pa menim, da je naš dele-
gatski sistem preveč tog. Prenosi
mnenj in stališč ne delujejo kot bi
ljudje želeli. Menim, da je vanj
vgrajenih preveč reduktorjev, ki
otežujejo povratni tok inform-
cij. Vsak delavec, ki postavi
vprašanje, pripombo, bi moral
dobiti odgovor. Če pa tega pov-
ratnega toka v bazo ni, človek iz-
gubi voljo. Opažam vedno več
malodušja in vedno težje je lju-
di motivirati za družbenopolitič-
no delo.«

— **Naša DO je sestavljena iz
11 temeljnih organizacij, razdro-
bljenih v šestih občinah po
Sloveniji. Kako bi ocenili med-
sebojno sodelovanje z vidika
strokovnih, kot tudi obče člove-
ških odnosov?**

»Tega sodelovanja je veliko
premalo. Zdi se mi, da se vsi

preveč zapiramo za zidove svoje
tovarne. Prevladuje klima v stilu
— če gre komu dobro, ne bo
drugemu izdal, zakaj mu gre
dobro. Precej izstopajoč primer
je počasnost pri organiziranju
skupnega razvojnega dela na
ravni DO. Tudi skupno delovanje
DPO je včasih kar preveč for-
malno in premalo je živih, člove-
ških stikov med nami.

Dobro priložnost za vzpost-
avljanje tovrstnih vezi vidim v
športnem udejstvovanju, ki bi ga
moralo biti več. Pri nas si želimo,
da bi se vsaj enkrat mesečno
srečevali na športnih terenih z
delavci ostalih naših temeljnih
organizacij. Iz lastnih izkušenj
lahko povem, da se tovrstna
družabna srečanja večkrat prele-
vijo v živahne strokovne raz-
prave, ki bi lahko vzpodbudile
marsikatero koristno sodelova-
nje.«

— **Po množici plaket in priz-
nanj, ki visijo po stenah, bi skle-
pali, da ste športno izredno
aktivni?**

»Kljub izrednim delovnim ob-
remenitvam doma in v tovarni
naši delavci ne zanemarjajo
športnega udejstvovanja. Precej
dobri smo v odbojki, nogometu,
namiznem tenisu in kegljanju.
Udeležujemo se v glavnem tek-
movanj v občini. V zadnjem času
smo prepričali tudi naša dekleta
o koristnosti rekreacije in vedno
pogostejše jih vidimo na našem
igrišču ob tovarni.«

I. S.

Če presežeš konico, gredo milijoni

Konične obremenitve povzročajo elektrogospodarstvu velike stroške, saj zahtevajo dodatne naložbe. Temu ustrežna je tudi cena električne energije, ki je sestavljena iz cene za delo (kWh) in cene za moč (kWh), ki jo pri večjih uporabnikih merijo števci s kazalnikom maksimuma. V računih dosega cena za moč kar 50 do 70% cene porabljene energije. Zato se industrijski odjemalci vse pogostejše odločajo za naprave, ki omogočajo registriranje in krmiljenje konične obremenitve.

Zadnjič smo predstavili sistem za krmiljenje konične obremenitve, podprt z mikro-računalnikom, ki ga izdeluje Iskrina tovarna števcev. Danes vam predstavljamo izdelek Iskrine tovarne merilnih instrumentov iz Otoč — napravo za registriranje in krmiljenje konične moči L 308, ki je izdelana v klasični, analogni tehniki.

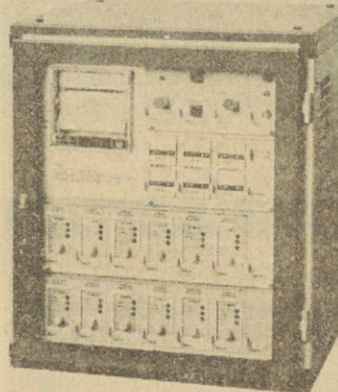
Idejni oče omenjene naprave je dipl. ing. Milovan Mihorko, upokojeni strokovnjak iz naše Prodaje. Vodja skupine za inženiring v tehničnem razvoju Instrumentov Valentin Beguš je povedal, da so doslej izdelali že okrog 40 takih naprav. Od začetne izvedbe te naprave so vključili vse pridobljene izkušnje v razvoj nove izvedbe, ki sodi tudi v sisteme ISKRAMA-TIC SIP. V sedanji napravi so vgrajeni še časovni števci, kar

so želeli predvsem uporabniki. Kvalitetnejši so tudi časovni releji. Zdaj vgrajujejo točnejše registrirnike razreda 0,5. Naprava je bila predstavljena na sejmu Elektronika v Ljubljani in na razstavi inovacijskih dosežkov v Radovljici.

Napravo za registriranje in krmiljenje konične moči L 308 sestavljajo trije pomembni deli:

- naprava za nadzor in signalizacijo konice
- naprava za avtomatično krmiljenje konice
- avtomatika za delne izklope in vklope porabnikov

S pravilno prilagoditvijo mejne vrednosti v kW in praviim ter preizkušenim stopnjevanjem časov na relejih se bo odjemalec lahko približal optimalnemu krmiljenju konične obremenitve. Tako bo lahko dosegel precejšen prihranek pri porabi energije.

Naprava za registriranje in krmiljenje konične moči

Prednosti naprave L 308 so, da je enostavna, pregledna in zanesljiva. Sestavljena je iz domaćih komponent, zato jo energijske sprejemajo z zaupanjem.

Iskra Kibernetika omenjeno napravo prodaja po državi prek Iskrinih filijal, za katere je bilo organizirano usposabljanje. Večje aktivnosti v zadnjem času potekajo v Srbiji in Črni gori. Uporabniki dajejo ugodne ocene, saj je po mnenju, da se naložba povrne v nekaj mesecih. Na seminarju, ki se ga udeležili predstavniki projektantskih organizacij, so prisli do spoznanja, da je možno že pri projektiranju industrijskih objektov upoštevati priključitev naprave za krmiljenje konične moči ter porabnike priključiti na omrežje v ustrezni skupinah.

Na področju inženiringa je Kibernetika dobila strokovnjake, ki bodo skrbeli za uspešno prodajo omenjene naprave, da bi lahko osvobodili celotno jugoslovansko tržišče. Pravi, da na koncu omenimo strokovnjake, ki so vložili največ napora za uspešno uvajanje proizvodnje. Prodajo te naprave: Milovan Mihorko, Valentin Beguš, Janez Pavčanek in Darko Smodila. Dobavne roke v Tovarni merilnih instrumentov izpolnjujejo, kljub obsevnim težavam z nabavo nekaterih podsestavov.

Alojz B...

Strokovna sekcija za elektronske sestavne dele, mikroelektroniko in materiale — SSES, Strokovno društvo za mikroelektroniko, elektronske sestavne dele in materiale — MIDEM in Iskra — Mikroelektronika

Organizirajo seminarje:

1. Osnove polprevodniških tehnologij za načrtovalce

Od 24. 2. do 2. 2. 1986 (Kotizacija 100.000 din)

2. Načrtovanje mikroelektronskih vezij na osnovi standardnih celic

Od 17. 3. do 21. 3. 1986 (kotizacija 150.000 din)

3. Načrtovanje mikroelektronskih vezij na osnovi logičnih mrež

Od 14. 4. do 18. 4. 1986 (Kotizacija 150.000 din)

4. Simulacijska orodja pri razvoju polprevodniških procesov

Od 23. 6. do 27. 6. 1986 (kotizacija 150.000 din)

Za dopolnilno profesionalno izobraževanje načrtovalcev in tehnologov mikroelektronskih vezij Iskra — Mikroelektronika razpolaga s kompletno orodjaro za načrtovanje in izdelavo mikroelektronskih vezij na osnovi standardnih celic in logičnih mrež v MOS tehnologiji. Načrtovanje uporabniškega vezja je s pomočjo CAD danes hitro in učinkovito. Računalniška simulacija tehnoloških postopkov v veliki meri poceni razvoj novih tehnologij in skrajša čas do uspešne realizacije mikroelektronskih vezij.

Želja organizatorjev seminarjev je omogočiti uporabnikom mikroelektronskih vezij v Iskri in izven DO Iskre iz vsega jugoslovanskega področja dostop do znanja in uporabe modernih metod načrtovanja vezij in tehnologij. Zato bodo seminarji v prostorih Iskre — Mikroelektronike v Ljubljani, Stegne 15 d, kjer bodo udeležencem seminarjev predavali vodilni strokovnjaki, možno pa bo tudi praktično delo z modernim računalniškim sistemom. Programi predvidevajo 30 učnih ur. Detaljne programe lahko zainteresirani dobijo od vodij seminarjev: dr. F. Runovca — Iskra — Mikroelektronika, tel. (061) 573-007, ali dr. R. Ročaka — SSES (tel. 572-007). Ker je takšen seminar uspešen lahko le v manjši skupini udeležencev je število omejeno na 12 po vrstnem redu dospelih prijav. Prijavo pošljite na naslov:

Pavle Tepina

Elektrotehniška zveza Slovenije (SSES — MIDEM)
Titova 50, 61000 Ljubljana

V kotizacijo posameznih seminarjev so vključeni stroški literature seminarjev, uporabe računalniškega sistema, kosilo in napitki v odmorih.

Stroške bivanja v Ljubljani udeleženci pokrivajo sami.

Upokojenci

Delo DU Kropa

Zadnje dni starega leta smo bili vsi upokojenci iz tovarne Iskra MEHANIZMI, LIPNICA že po ustaljeni navadi povabljeni v gostišče Kovačnica v Kropi.

Ponosni smo, da smo delali v takem okolju, kjer znajo ceniti minulo delo, med tistimi, ki jim je še mar za tiste člane, ki so v težkih delovnih pogojih pomagali graditi Iskro in po svojih močeh pripomogli k današnjemu ugledu Iskre. Pogostitev je bila odlična in se v imenu vseh upokojencev iz Mehanizmov zahvaljujem za prijazen in prisrčen sprejem.

Sicer pa smo že drugič pripravili v domu v Kropi, povabili pa smo tudi vse družbeno-politične organizacije prek svojih zastopnikov, prav tako tudi naše dobrotnike — zastopnike delovnih organizacij.

Udeležba 154 članov je dovolj prepričljiv dokaz, da je takšno srečanje še kako potrebno in, da bo nekaj takšnih uric veselja ob koncu leta res morala postati tradicija. Kljub skromnim finančnim sredstvom smo poskrbeli, da smo le-te pravilno usmerili:

- udeleženkam izleta ob 8. marcu smo kupili nageljne,
- nagradna žrebanja ob izletu in na čajanki,
- simbolične nagrade starostnikom (prek 80 let) ob prazniku dela prvega maja,
- regresi socialno šibkim,
- doplačila pri stroških izleta,
- darila najstarejšim krajanom ob novem letu: Kropa, Kamna gorica, Dobrava in Jamnik,
- tekoče vzdrževanje društva.

Naše rekreativno delo najbolj podpira »Plamen« Kropa glede na število njihovih članov — upokojencev. Nudi nam brezplačno leden kotiček (brez katerega naše društvo sploh ne bi moglo delati), ki je po kvadraturi odgovarjajoč srednje veliki garsonjeri, z brezplačnim centralnim ogrevanjem in telefonom. Dogovarjamo se tudi o potrebi klubskega prostora v kletnih prostorih sindikalnega doma v Kropi, zaupamo jim, da bo prej ko slej prišlo tudi do te realizacije, saj imajo do nas upokojencev v vseh pogledih razumevajoče odnose in

so nam pripravljeni prek Janka Lotriča pomagati vsestransko.

TOZD MEHANIZMI so nam za leto 86 naklonili 40.000.- din dotacije in se jim zanje prav lepo zahvaljujemo, s toplim priporočilom še za v bodoče. Imamo pa še nekaj drugih dobrotnikov, katerih imena smo (oz. še bodo) objavili v glasilu »PLAMEN« Kropa. Razumljivo je, da je vsa naša dejavnost odvisna od sredstev ki jih dobimo in to pričakujemo tudi v bodoče. Predvsem je važno, da smo organizacijsko še kako prav usmerjeni, da z našim delom bdimo nad članstvom in, da so le-ti zadovoljni. S pridobitvijo novih prostorov pa bomo naše delo še bolj popestrili, saj bomo v kratkem formirali še pevski krožek, nekaj športnih panog in še marsikaj drugega.

V letu 1985 je naše delo obsegalo: 8. marca izlet žena v obe Gorici, na Sv. goro (Kamenica) — 2 avtobusa.

Od 26. do 29. aprila 3 dnevni izlet v Izolo, naš počitniški dom — 50 udeležencev.

Dne 21. maja izlet na Pokljuko. V tamkajšnji kasarni smo imeli skupno kosilo in se seznanili z vojaškim življenjem, nato pa imeli na Bledu zaključno proslavo ob Tednu upokojencev, udeležba 50 članov.

Dne 9. 6. Proslava ZB v Begunjah v sodelovanju z organizacijo SZDL — 36 udeležencev.

Dne 22. 6. Tradic. srečanje v lovski koči na Petelinovcu — 44 udeležencev.

Dne 7. 7. Uvertura za Triglav — pohod: Kropa — Mohor — Čepulje — Jošt — Kranj

Dne 18. 8. Piknik v Kranjski gori, udeležba 50 oseb, imamo tudi posnet film.

Dne 28. in 29. Dvodnevni pohod na Triglav prek Pokljuke, z vrnitvijo prek Uskovnice in Hudičevega mostu v Bohinju.

Dne 19. 10. Peš-tura prek Jelovice v Dražgoše, z ogledom tehnike META, kratek postanek na razgledni točki BELA PEČ in postanek pri spominskem obeležju Bičkova skala nad Dražgošami.

Od 25. do 28. 10. Tridnevni izlet v naš počitniški dom v Izoli (38 udeležencev)

III. zimske igre upokojencev Slovenije v Bohinju

V četrtek, 20. t. m. bodo v Bohinju III. zimske igre upokojencev in upokojenk Slovenije. Organizacijo so zaupali tovarišem v Radovljici, ki so na splošno zadovoljstvo udeležencev opravili svojo nalogo tudi lani in predlanskim. Štart bo ob 10. dopoldne. Naši starostniki bodo tekmovali v veleslalomu na Kobli in v smučkem teku na izbranim delu FIS proge v Bohinjski Bistrici.

Začelo se je pred štirimi leti na posvetu organizatorjev športne rekreacije društev upokojencev Slovenije, ko smo prvič slišali pobudo, da bi tudi smučanje vključili v svoj rekreativni program. Miro Kavčič je poročal, da je med Gorenjci že lep čas veliko zanimanje za srečanje upokojencev na belih poljanah in tako so sklenili, da bo prva prireditev v Bohinju.

V četrtek se bodo zbrali že tretjič. Uvedli so dve novi kategoriji udeležencev: za ženske od 60. leta naprej in za moške od 65. leta naprej. Najstarejši udeleženec doslej je bil znani smučar-tekač z Jesenic France Smolej, star 77 let.

Slovenski upokojenci in upokojenke so se že pred desetimi leti odločili, da bodo razen zborovskih petja in šaha propagirali tudi nekatere rekreativne dejavnosti starostnikov. Vsekakor napredna odločitev, ki naj spreminja tradicionalne navade, ko so ljudje mislili, da je za starostnike najbolje, če samo počivajo.

Prvotno so sodelovali v športnih sekcijah za balinanje, kegljanje in streljanje z zračno puško samo bivši tekmovalci, pozneje pa so se vključili tudi novinci, tudi tisti, ki poprej še niso imeli športnih navad. To velja tudi za smučanje, saj je znano, da lahko začne s hojo in tekom na smučeh tudi starostnik, čeprav morda do svoje upokojitve še ni imel tekaških smučí na nogah.

Vsem, ki se bodo zbrali na III. zimskih igrah upokojencev na Kobli in v Bohinjski Bistrici, želimo prijetno srečanje, lep dan in obilo užitka na belih poljanah!

Drago Ulaga

Dne 26. 12. ČAJANKA OB KOLEDVI — udeležba 154 članov.

Ob tej priložnosti smo prek filma pogledali spominske posnetke iz naših izletov in pa ozkometražni film iz našega piknika v Kranjski gori, ob spremljavi našega popevanja. Pogledali smo še nekaj filmov, ki ponazarjajo naše krajevne običaje.

Ob tem srečanju je bilo povedanega še veliko o delu našega društva, pa naj se omejim samo na bolj pomembnejša dela: za vse naše člane je društvo preskrbelo premog in zanj tudi pokasiralo prek 600 starih milijonov, pobrali pa smo tudi naročila za leto 86 in teh je za 700 tisoč kg. Premog bo

prek KURIVA NAKLO dostavljen strankam že v mesecu aprilu, ali maju. Za nakup KALISKOPA so upokojenke iz Kamne gorice nabrale 100.000 dinarjev. Omenjena aparatura je namenjena Jeseniški bolnici.

Na naši zadnji seji smo tudi sklenili, da bomo pričeni z letom 86 prek radia čestitali vsem, ki dopolnijo 80 leto starosti in pa jubileantom zlate poroke.

Žene-upokojenke iz Kroke so pripravile tudi lično razstavo ročnih del. Vseh članov imamo zajetih v evidenci na dan 1. 1. 86 skupno 303.

Okvirni plan za leto 1986:

marec: izlet za dan žena na Goriško: Predjamski grad, stara in Nova Gorica — Čedad.

april: Prek Kočevja — Gorski Kotor — Delnice — Sušak in prek Titovega mostu na KRK

maj: Sentjernej — Kartuzija Pleterje.

junij: Tradicionalno srečanje v lovski koči na Petelinovcu.

julij: peštura: Kropa — Mohor in Komna — Sedmera triglavska jezera — Ovčja planina — Bohinj

avgust: Velika planina nad Kamnikom, na obisk k planšarjem.

september: 5 dnevni izlet v Izolo, naš počitniški dom.

oktober: KUMROVEC — ATO-MSKE TOPLICE.

V mesecu oktobru še ni izključen še kakšen jesenski pohod, — ravnali se bomo po vremenu.

Ivan Mihelič

Upokojenci DU Kropa pred Šport hotelom na Pokljuki maja 1985

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sobesednik
ing. Milan Železnik**

Bil sem predhodnica

Naš sobesednik je bil v času prvega Titovega obiska v Iskri 11. aprila 1955. glavni inženir tovarne, danes bi temu rekli tehnični direktor in se takole spominja prvega Titovega obiska v kranjski Iskri:

»Takrat smo sicer vedeli, da bo prišel Tito v Iskro in, da je sprejel naše povabilo. Vendar pa nismo vedeli natančno, kdaj bo prišel na obisk. Strogo zaupno smo naredili shemo in maršruto Titovega obiska v tovarni. Le nekaj ljudi je vedelo, kje vse bo maršal hodil in kaj si bo ogledal v naši tovarni. Spominjam se, da je že takrat

Iskra bolela za pomanjkanjem skladiščnega prostora in rezultat tega je bil, da smo imeli uskladiščeno blago vsepovsod — tudi hodniki in sleherni najmanjši prostorček je bil z njim natrpan. In takrat se je začel dogajati čudež — nenadoma smo začeli pospravljati, vso to robo in to seveda smo tam, kjer naj bi po našem načrtu Tito šel skozi tovarno. Lahko rečem, da bi bila Iskra večkrat zares lepo pospravljena in urejena, če bi maršal prišel večkrat k nam na obisk.

Ker torej nihče ni vedel, razen redkih posameznikov, kod in kje bo vodila pot Tita po tovarni, je pač zato moral eden izmed nas, ki smo za to vedeli, hoditi kakih deset metrov pred maršalom kot nekakšna predhodnica. »Železnik, ti boš šel kot predhodnica in moral boš vse ljudi, ki bodo hoteli videti Tita, držati nazaj.« so mi takrat ukazali. Ljudje so se meta-krat zares bali, kajti, kamorkoli sem vstopil kot predhodnica, sem najprej pogledal naokoli hudo kot ris. In tako je Titov obisk potekal lepo in tekoče, vse tja do orodjarne, kjer se je maršal zaustavil za daljši čas. V orodjar-ni se je Tito pozanimal za vse zelo pedantno, videlo se je, da je kovinar. V roke je jemal razna orodja in pri tem odobravajoče kimal. Silvo Hrast mu je vedno dajal v roke sama precizna orodja in videl sem, da so ga nekate-ra orodja, ker so se mu zdela ne-kaj posebnega, navdušila, da je prikimal, medtem ko je druga odložil brez besed.

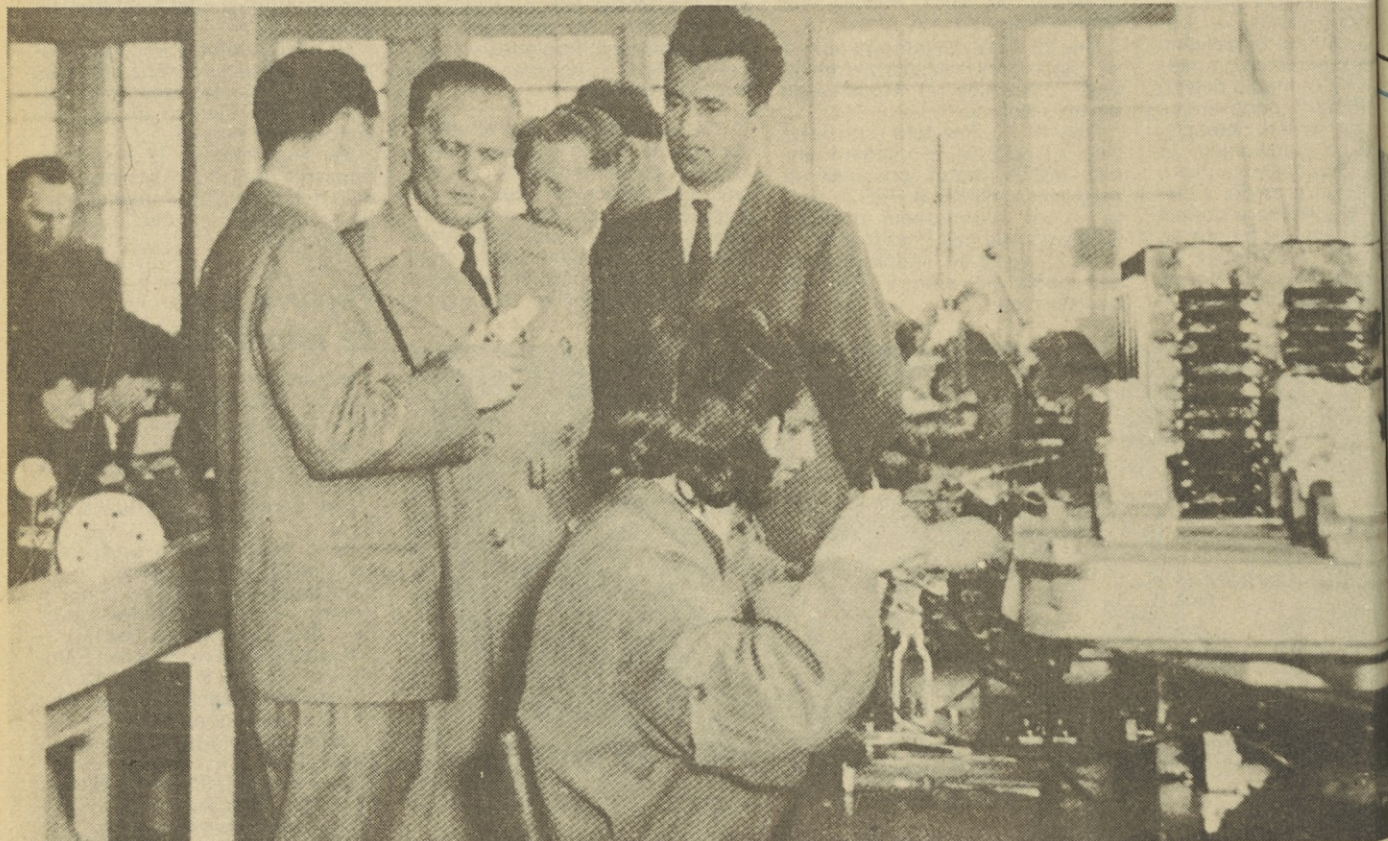
Tov. Tito sprejema album s posnetki predvojaške vzgoje v Is

Dajal nam je, da imamo lepo tovarno in lepo proizvodnjo, ven-dar pa, da nam pri vsem tem še marsikaj manjka. Jaz sem še vedno hodil spredaj, potem pa me je Silvo Hrast predstavil Titu, rokovala sva se in ob tej prilož-nosti mi je dejal zgoraj omenjene besede.

Podali smo se nazaj na dvo-rišče. Tam je Tito spregovoril zb-ranim delavcem, ki so medtem zapustili stroje in svoja delovna mesta ter se zbrali na dvorišču tovarne. Govoril nam je o našem gospodarstvu, kaj vse smo do ta-krat storili, izrazil je ponos nad našimi delavci, ki so pokazali ta-kšen mladostni zagon. Zahvalil se nam je za sprejem in se odpe-ljal iz tovarne.

Meni so takrat očita razvidno tudi iz slik časa, češ, čemu nosim baretko na glavi, tudi vim obiskom sem jo no-so mi celo, saj si v tej kmet. Vendar naj pove-moral polnih deset nenehno pokrivalo na so me tako silovito daj Če ob slabem vremen nisem nosil čepice, s dobil vnetje sinusov. Z tudi takrat, ob Titovem o sil čepico na glavi.

To so torej moji kratki na Titov obisk v kranj spomini, ki se jih vedno minjam, spomini na čas kot tridesetimi leti.«

Predsednik Tito si z zanimanjem ogleduje Iskrine izdelke

Delavčeva pesem

Sem delavec in rosno mlad,
nič ni težko mi, delam rad,
si prizadevam prav srčno
graditi to zemljo!
Ropoče stroj, bobni v uho,
mi žulji na dlaneh rasto,
presegam svojo normo vedno,
služim tudi izredno!
Ustvarjam vsak dan več in več,
zaslužek pa gre hitro preč,
za dinar vsak se prepotim,
a v zrak gre kakor dim!
Čeprav želim si brez skrbi
živeti svoje stare dni,
se čudim, me razjeda dvom,
imel dovolj kdaj bom?
Tolažijo me prav vsi,
zdaj ta, zdaj oni govori,
v referatih mi lep svet
rišejo spet in spet!
Ob tem pa se sprašujem sam:
kam gre ta pot, mar pelje kam?
Kako, da toliko ljudi
le od besed živi?
A kljub vsemu pljuvam v dlani,
polenta lakoto maši,
na teden enkrat grem v bife,
saj smo vendar ljudje!
Ropoče stroj, bobni v uho,
mislim na vlažno sobico,
predstavljam si v njej ljudi,
ki jezik jih redi...
Sem delavec in rosno mlad,
nič ni težko mi, delam rad,
garač sem, služim kruh trdo,
a drugi ga jedo...

Uroš Vošnjak

Vse je le v srcu

Z lepim vedenjem je tako, kot z lepim govorjenjem, ni ga, če ni iz srca. Ne da se ga naučiti iz knjig. Veliko je zelo šolanih ljudi, ki natanko poznajo vsa slovnična pravila ter vsa pravila obnašanja ter bontona pa vendar govorijo surovo, oblastno, z vrha, brez spoštovanja do tistih, ki jim govorijo.

Spomnila sem se na Cankarjeve besede: »o strašnem duševnem uboštvi, ki je razlito, kot umazano morje po vsi naši mili domovini... Pri nas ni nikjer, ne duše in ne srca, vse je javno in zasebno, življenje je udušeno v smešnih malenkostih in ozirih...«

Prav je samo, če govoriš iskreno, iz srca pa čeprav ne po pravilih. Svobodni smo in v svobodi vsi enaki — še obnašajmo se tako!

Mak

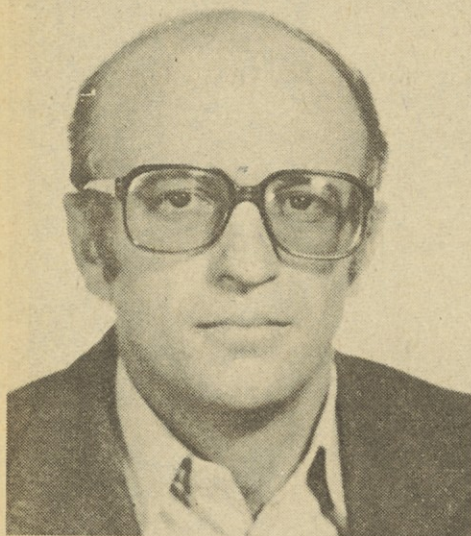

Akupunktura

Ledene vrbe potoka so
odmaknjenost,
sožitje
s podglavno blazino
ena sama mehkoba:
drsenju tvojega kažalca
po ušesni mečici
dodava le še dejstvo,
da je vsak poljub
izvirnik
sobotnega jutra —
pa morem navdušeno sprejeti
družabnost
tisočih igel nad
gleženj zvitega mačjega
kožuha.

A. Pevec

Jožku Čotarju

Včasih se zgodi kaj tako žalostnega, da nam zastane korak, življenje izgubi svoj ritem, beseda nam zastane v grlu, vse misli se zlijejo v žalost.

Tak je bil trenutek, ko smo prišli v petek 31. januarja zjutraj na delo in smo izvedeli kruto resnico, da si v delovni nesreči v nočni izmeni izgubil življenje, star komaj 47 let. Zapustil si nas tako nepričakovano, sredi dela in življenja, poln moči in načrtov.

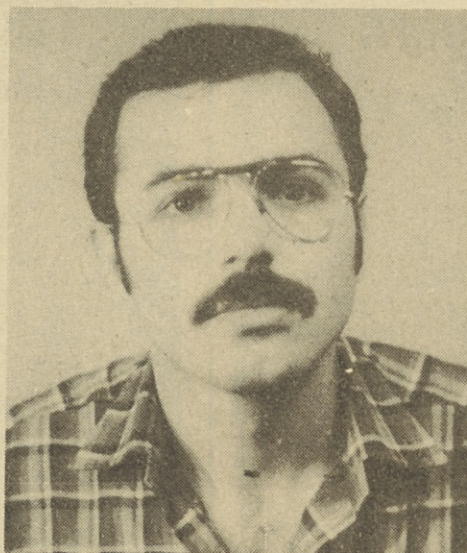
Spominjamo se tvojega prihoda med nas li-varje, prvič leta 1964 za kratek čas in znova 6. 11. 1969, ko si z nami delil dobro in slabo vse do tega usodnega 31. januarja. Kot predelavca tlačnega liva smo te hitro vzljubili, saj smo v tebi videli poštenost, prijateljstvo, tovarištvo in pripravljenost, vedno in vsakomur pomagati.

Bil si tih, izredno delaven in zanesljiv, najboljši prijatelj in tovariš, najiskrenejši sodelavec. Tak si bil v naši sredini, v svojem kraju Škrbini pa si veljal za moža, na katerega se je vsak rad obrnil.

Žal bo poslej drugače. Usoda, ki je tolikokrat krivična, je bila tudi tokrat močnejša in je storila svoje. Končala je knjigo enega življenja. Vendar mnogo prežgodaj, da bi jo lahko zaprl. Zato jo bomo nosili v naših srcih, vedno bo odprta na tvojem delovnem mestu, iz nje in iz naših src bo vel ponos, da smo delili življenje s človekom, kakršen si bil ti, Jožko

Tvoji sodelavci iz Iskre Komen

Romanu Mohoriču

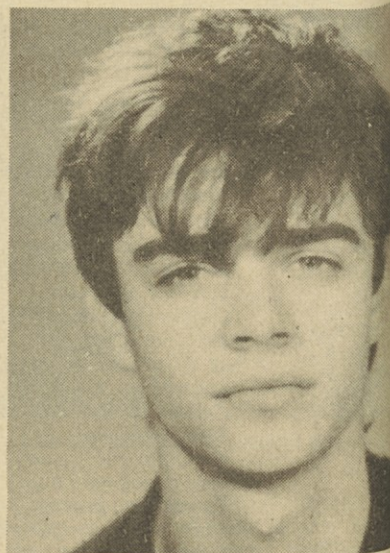
Ob tej strašni in žalostni novici, da te ni več med nami, so zajokala tisočera srca. Onemeli smo in nismo vedeli, da je usoda tako kruta, neizprosna in resnična. Zakaj? se spračujemo, je ugasnilo tako mlado življenje.

Tvoj pogled je nenehno uhajal proti goram. Resnično si jih ljubil in se vedno vračal v njihovo tihoto. Simfoniji gora se ni moč upreti. Ko se zjutraj vijolični mrak začne spreminjati v rumenega ter za trenutek obstane, se spremeni v sivo rdečega in ob vzhodu sonca zadrhti v rdeči barvi, da ti srce zleze do grla, ves zanos nam zaveže razum. Čudovito, toda ob tej simfoniji opoja samo en čisto mihihen, napačen korak te zdrami, žal prepozno.

Bil si poln načrtov in neizpolnjenih želja. Po končani šoli in služenju vojaškega roka, si se redno zaposlil v Iskri TOZD Števeci. Bil si nam prijatelj. Znal si pomagati vsem, ki so te potrebovali. Resnično te bomo pogrešali, še vedno iskali in pričakovali.

SODELAVCI

Andražu Gromu

Težko je zapisati, da med sodelavci mladega prijatelja, ki je komaj dobro na samostojno življenjsko pot. Pa vendar drugače — komaj dvajsetletnega Andraža Groma ni več med nami. Ti dogodek je prekinil njegovo kratko življenje.

Kot RTV mehanik je svoje delo opravil dobro in vestno, vedno je našel tudi pomoč sodelavcu, priljubljen je bil mladostne iskrivosti, svežine in v življenja, vedno poln načrtov za prihod. Pa je moral mnogo, mnogo prekmalu stiti mesto med sodelavci, prijatelji, s ki, družino.

Dragi Andraž, ne bomo te pozabili smeh in tvoje prijateljstvo bo ostalo nami...

Sodelavci iz TOZD TV

Zahvale

Ob boleči in mnogo prerani izgubi mojega dragega moža

Joža Kalana

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz TOZD Stikala ter vsem ostalim iz DO Kibernetike za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoča žena Albina, sin Tomaž in hči Helena

Ob boleči in nenadni smrti moje drage mame

Franciške Škrget

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v DO Iskra Kibernetika, TOZD TS — oddelek termoplasti (stroji, tiskanje, raziglanje, pomožna orodjarna in obratna pisarna), za izraze sožalja, podarjeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoči sin Marjan Škrget

Ob smrti dragega sina in brata

Romana Mohoriča

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v DO Iskra Kibernetika Števeci in TOZD Vzdrževanje ter Iskri Delti za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč, poslovilne besede ob grobu in spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoči: mama, ata

Ob tragični izgubi sina

Andraža Groma

se iskreno zahvaljujem njegovim sodelavcem in vodstvu Iskre TOZD Pržan za izrečeno sožalje, darovano cvetje in denarno pomoč. Hvala vsem, ki ste ga spremlili na zadnji poti

žalujoči: oče Andrej, mati Marija in brat

Prejeli smo

Delavci, lenuhi in ostali prijatelji

Takole po desetih letih dela na istem delovnem mestu in v istem podjetju ima človek priložnost in pravico, da potegne neko črto, naredi nekakšen rezime svojega dela, kajti po desetih letih vendar lahko pogledaš nazaj in tudi naprej.

Doba je dolga in kratka hkrati. Vse je sestavljeno iz pozitivnih in negativnih nihanj in vsi se v bistvu trudimo, da bi bilo v našem življenju več svetlobe kot senc. Pa vendar včasih človek namerno, ali nenamerno izreče besedo, stori dejanje, ki med sodelavci, ali v družini podre odnose. Vsi smo samo ljudje, s svojimi napakami, s svojim smehom in svojimi solzami. Vse premalo se zavedamo, da imamo in živimo samo eno življenje.

Kaj me je v teh letih prizadelo, me potisnilo v kot, kjer me je bilo sram. Prizadelo me je, in me še bo, da so lenuhi živeli na račun mojega dela in na račun vseh dobrih delavcev, ki jih pa k sreči v teh letih časih ni malo. Podpiranje lenuhov, ki se na odru življenja točejo po prsih in tulijo v mikrofone »MI SMO GARAČI IN MI BOMO REŠILI SVET«. Koliko teh mlečnih dlani mora preživeti žuljava delavčeva roka. Koliko puhlih fraz so že in še bodo predelala naša ušesa. Tragika vsega je v tem, da ti lenuhi veljajo za dobre delavce, kajti če ne delajo, preprosto ne morejo narediti napake. Delavec za strojem, v proizvodnji prej, ali slej stori napako in takrat vsi sočni lenuhi zatulijo v en rog »NAPAKO JE NAREDIL«, škodo naj plača, disciplinska in še sto argumentov bodo našli, da zadavijo dobrega delavca.

Pride takole dober lenuh k meni, k stroju v tiskarno, kjer delam (pardon, združujem delo) in njegov največji uspeh v tistem hipu je, da si poišče stol in nanj položi polno ritko. Medtem ko se potim za strojem, mi on zehajoč razlaga zakaj je križaj odletel na slalomu ter mi mimogrede naroči, naj mu prinesem kavo iz avtomata. Vzpodbudno. Nekoč sem nekje prebral, da je naloga birokrata najti delovno mesto za še enega birokrata. Bo že držalo. Mrzim ljudi, ki jim je največji problem, kakšno kravato bodo zjutraj preden gredo v službo (ne na delo) natakli nase. Zadnjič sem mimogrede pred dvigalom slišal frkljo, ki je rekla kolegici »JOJ, KAKO JE DANES ŠEF TEČEN, ŽE POL STRANI SEM MORALA NATIPKATI«. Ura je bila 12. Tudi to je vzpodbudno, šefi, ne bodite tako tečni. Frklja, ali si kdaj pomislila na delavko za tekočim trakom v nočni izmeni, doma jo čakajo štirje otroci in mož, ki zakarta in zapije ves denar. Punčka, vsaj en teden bi morala vohati tako življenje, potem bi pa prekleto premislila, ali je v petih urah pol natipkane strani preveč, ali premalo.

Kaj me je razveselilo v teh letih. Ko sem prišel v tiskarno, sva bila samo dva, sedaj nas je štirinajst. Prostorsko, kadrovsko in strojno smo se povečali in si seveda naložili tudi večje odgovornosti. Krepro smo presegli plan, na kar smoupravičeno lahko ponosni. Dober kolektiv smo, tudi to lahko trdim. Včasih je dovolj, če te nekdo samo potrepla in reče vzpodbudno besedo, na žalost je tega premalo, kajti denar ni vse. Dovolj dobro se počutim v kolektivu, če bi se ne, bi ga verjetno že zapustil. 16 se jih je zamenjalo v tem času in tudi sedaj jih nekaj grozi z odpovedjo — bodo pač prišli novi — vsi smo zamenljivi, tako je življenje.

Kako naprej? Zmerni pesimistični optimist sem. Do smrti bomo živeli, to je eno dejstvo. Kako pa bomo preostala leta preživeli in kako si bomo postlali je seveda odvisno od nas samih. Vsi tulijo o težkih časih. Ne vem, kje vidijo težke čase. Sit sem, dobro oblečen, na pivo grem, kadar se mi zahoče (po službi seveda), precej sveta sem videl, imam zdravega sina, živim iz meseca v mesec, skratka svoboden sem. Težke čase si ljudje ustvarjamo sami, za probleme, ki si jih naložimo, dolžino druge in s tem podzavestno tudi drugim nalagamo probleme. Premalo se zazremo v sebe, vedno ocevnujemo druge in vse preveč beremo med vrsticami. Težki časi so bili med vojno, v svobodi ne more biti težkih časov, lahko so samo krize, te pa so bile in še bodo. Vse absurdnosti sedanjega časa smo si nakopali sami in počasi bo treba smrdečo jamo zasuti in zlesti na sončno, zeleno goro pod nebo, kajti bodočnost je še vedno pred nami. V jamo porinimo gobeždače in lenuhe, ki nam lažejo in se rede na delavčevih žuljih, pokažimo našim otrokom pot čez poletne travnike k modrim obzorjem, udarimo že enkrat po gnilobi, ki nas obdaja in se zazrimo naprej. Sveta ne bomo spremenili čez noč, ampak, ljudje, poskušajmo ga.

Sicer pa, tudi tole pisanje je morda fraza.

Mitja Jesenovec

Objave

Iskra

Iskra — industrija merilne elektronske tehnike, p.o.

Horjul 188, 61354 Horjul

vabi k sodelovanju

Diplomirane inženirje elektrotehnike

smer avtomatika, ali industrijska elektronika, ali merilno procesna smer

Diplomirane inženirje strojništva

smer konstrukterstvo, ali proizvodno strojništvo

Diplomiranega ekonomista ali ekonomista

smer analiza in planiranje

Strojnega tehnika

za delo na elektromehanskih konstrukcijah elektronskih merilnih instrumentov

Dva elektrotehnika š.t.

z najmanj petletnimi delovnimi izkušnjami na področju razvoja, tehnologije ali konstrukcije

Strojnega ključavničarja

za opravljanje vzdrževalnih del

Pogoj: Odslužen vojaški rok

Delavci pod tč. 1, 2 in 4 bodo opravljali delo v dislociranem razvojno-raziskovalnem oddelku v Ljubljani, Tržaška c.2 in nov-ozgrajenih prostorih razvojno-raziskovalnega oddelka v Horjulu in sicer pod tč. 1 v Ljubljani, ali v Horjulu, pod tč. 2 v Horjulu in pod tč. 4 v Ljubljani.

Za vse sprejete delavce bo določeno poskusno delo v skladu s pravilnikom.

DO ima organiziran gibljiv delovni čas. Avtobusne zveze za Horjul iz Ljubljane in Vrhnike so organizirane. Oddaljenost Ljubljane od Horjula je 20 km. Nudimo stimulative osebnih dohodkov, možnost izobraževanja ob delu ter hitro reševanje stanovanjskih problemov z nujenjem posojil.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi v časopisu Delo na naslov: Iskra Merilna elektronika Horjul, kadrovski oddelk, 61354 Horjul.

Iskra Kibernetika

Oddajte vloge

Člane kolektiva DO Iskra Kibernetika obveščamo, da bo socialna služba do konca februarja zbirala vse vloge delavcev, ki bodo uveljavljali socialnovarstvene pravice za leto 1986. Delavci, ki menijo, da so upravičeni do ene izmed socialnovarstvenih pomoči (nekdanji otroški dodatek, regresiranje vrtcev, podaljšanega bivanja in celodnevne osnovne šole), naj izpolnijo zahtevek na vlogi SPN 1. Vse informacije dobijo pri obračunovalkah in na oglasnih deskah.

~~PLANINSKEGA DRUŠTVA~~ PLANINSKEGA DRUŠTVA ISKRA ZA LETO 1986

22. BOHOR - 1023 m

MAREC: 8. BOČ^v - 980 m

22. ROG - 1100 m

APRIL: 5. GOLICA - 1835 m

19. ANKOGEL - 3246 m (lahko s smučmi ali brez njih)

MAJ: 1.- 3. MONTE ROSA - 4600 m (lahko s smučmi ali brez njih)

17. DEBELA PEČ - 2015 m (iz Krme)

24.-25. "JULETOV SMUK" ZA CMIROM (dvanaajsti) - lahko s smučmi ali brez njih
30.31.V. - 1.VI. SREDNJI DEL VELEBITA - OD ALANA DO OŠTARIJ

JUNIJ: 14-15. MATAJUR - 1643 m. KOBARIŠKI STOL - 1668 m

21. КЕРА - 2143 m

28.VI. - 5.VII. KANJON MORACE, DURMITOR-BOBOTOV KUK-2522m

JULIJ: 12.-13. BAVŠKI GRINTAVEC - 2344 m (pot prijateljstva)

AVGUST: 23. ZELENICA, VRTAČA, STOL, ŽIROVNICA

30. VIŠ - 2666 m (pot prijateljstva)

SEPTEMBER: 6.-7. KOROŠICA, OJSTRICA, KAMN. SEDLO, BISTRICA

13. SKUTA - 2532 m

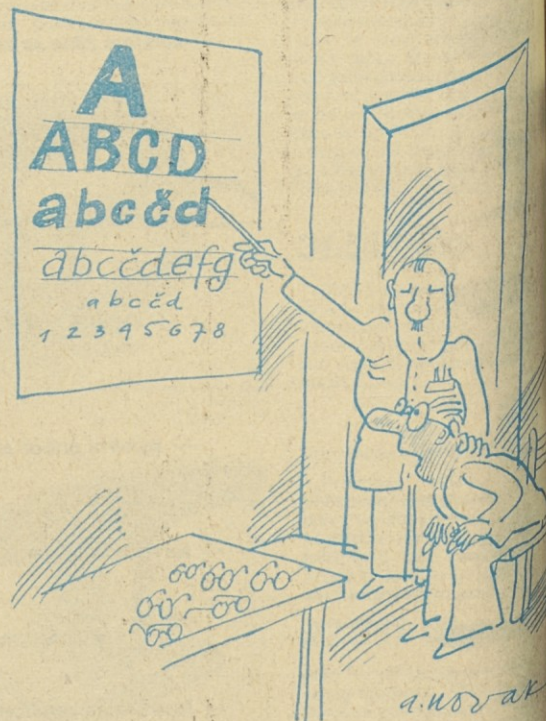
20.-21. MOREŽ - 2261 m

27. VRTAŠKA PLANINA, SLEME, KUKOVA ŠPICA - 2417 m

OKTOBER: 11. TIČARICA, ZELNARICA, DEBELI VRH - 2390 m

18. IV. DEL PP POTI IZ KRNICE V MARTULJEK IN ZA AK

NOVEMBER: 8. IZLET V NEZNANO

— Nič ne vidite, ampak za disciplinsko komisijo in delavsko trolo boste kar dobri.

				ISKRA	DRUŽBA OBČESTVO	LUKNJICA V KOŽI	STARO- RIMSKI POZDRAV	EVROPSKI VELETOK	TRTNI HROŠČ	POKRAJ- NA V GRČLIJ	KARLOVAC
				VODJA UPORA RIMSKIH SUZNJEV							
				PISEMSKA OVOJNICA							
				NEMSKO FRANC							
											TRST
SESTAVIL RUDI MURN	GORA NAD MARTULJ- KOM	KIT UBIJALEC	ANGL. FILMSKI REŽISER (DAVID)	LETOV. V BELGIJI			BRENCELJ	URACNI SPIS			
				MIRAN TEPEŠ				POKRIVA- LO			
NEKDANJI KOŠARKAR JUGOPLAST (DAMIR)						DEKOR					
						RDEČI KRIZ					
PRETVO- RITEV									ANTON NANUT	DRAGO TRŠAR	1. IN 2. SAMOGL.
KRAJ PRI OPATJI				NAPAČEN SKOK KONJA V STRAN							
MONGOL. VLADAR				ZAJEDA KOPNEGA V MORJE		VELIKI ITAL. PESNIK					

Planinsko društvo Is
ra bo organiziralo v s
boto, 22. februarja z
ski pohod na Bohor. Z
rali se bomo ob 8. zjut
pod uro na ljubljans
železniški postaji in s
vlakom odpeljali do Br
stanice, od tam pa
avtobusom do Senov
ga.

Izlet bo vodil Janez
tak, pri njem se tudi
javite po telefonu: 57
331/628. Izlet ni zaht
ven.

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Urednik: Miroslav J. Vrhovnik. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Zvezdana J. Vrhovnik. Izdaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Nastoj: CTP, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: CTP, Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRJ je opreščeno plačila davka od prometa proizvodov.